

GLÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**INFORMACJA O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU
SIERPIEŃ 2008 R.**

Warszawa, 25 września 2008 r.

Spis treści

	strona
Wstęp	3
Rynek pracy	5
Rolnictwo	10
Przemysł	15
Budownictwo	18
Budownictwo mieszkaniowe	20
Rynek wewnętrzny	21
Transport	23
Handel zagraniczny	25
Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji	32
Ceny	33
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	41
Budżet państwa	44
Pieniądz	46

*

*

*

Produkt krajowy brutto	49
Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju	57
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne dla Unii Europejskiej	60

Uwaga:

Główny Urząd Statystyczny prezentuje w Internecie publikację pt. „Polska – wskaźniki makroekonomiczne”, zawierającą obszerny zestaw kwartalnych i rocznych wskaźników makroekonomicznych (wersja polska i angielska).

Publikacja składa się z trzech części, bieżąco aktualizowanych. W części I zawarte są kwortalne wskaźniki makroekonomiczne od 1997 r. (20 szeregów czasowych), w części II – statystyczne wskaźniki gospodarcze w rozszerzonym zakresie w układzie kwartalnym, począwszy od 1997 r. (blisko 460 szeregów czasowych), a w części III – roczne wskaźniki gospodarcze od 1995 r. (odpowiednio ponad 260).

Publikacja udostępniona jest **nieodpłatnie**.

Adres w Internecie: www.stat.gov.pl

Wstęp

Po relatywnie wysokim wzroście gospodarczym w I półroczu br., w lipcu i sierpniu w kluczowych obszarach gospodarki obserwowano spowolnienie dynamiki. Produkcja sprzedana przemysłu w sierpniu br. ukształtowała się poniżej poziomu sprzed roku. Wolniejszy niż w poprzednich miesiącach był wzrost produkcji budowlano-montażowej i sprzedaży detalicznej. Nadal korzystnie kształtowała się sytuacja na rynku pracy, chociaż wzrost zatrudnienia w skali roku był niższy niż w poprzednich miesiącach. Przy wysokim wzroście cen konsumpcyjnych, osłabienie dynamiki płac nominalnych w sektorze przedsiębiorstw wpłynęło na niższe tempo wzrostu wynagrodzeń realnych.

Produkcja sprzedana przemysłu w sierpniu br. zmniejszyła się o 3,7% w ujęciu rocznym. Po wyeliminowaniu wpływu czynników sezonowych przekraczała poziom sprzed roku o 1,2%. Po ośmiu miesiącach br. notowano wzrost produkcji w skali roku o 6,7%, któremu towarzyszyło zwiększenie zatrudnienia o 3,1%. W rezultacie, przy przeciętnych wynagrodzeniach większych o 10,6%, wydajność pracy była o 3,5% wyższa niż przed rokiem. Wśród głównych grupowań przemysłowych wysoki wzrost produkcji sprzedanej w stosunku do okresu styczeń–sierpień ub. roku obserwowano w przedsiębiorstwach wytwarzających głównie dobra inwestycyjne – o ok. 16% oraz konsumpcyjne trwałe – o ok. 13%. Produkcja budowlano-montażowa w sierpniu br. zwiększyła się o 5,9% (po wyrównaniu sezonowym wzrost wyniósł 11,2%). W okresie ośmiu miesięcy br. produkcja w budownictwie była wyższa niż przed rokiem o 15,4%.

Według badań koniunktury przeprowadzonych we wrześniu br., przedsiębiorstwa działające w przetwórstwie przemysłowym wskazują na ograniczanie krajowego i zagranicznego bieżącego portfela zamówień. Przewidywania tych firm dotyczące produkcji są nadal korzystne, zbliżone do prognoz sprzed miesiąca. Znacznie obniżyły się natomiast pozytywne oczekiwania tych przedsiębiorstw w zakresie sytuacji finansowej. W budownictwie firmy wskazują na dalsze, chociaż

nieco mniejsze niż w sierpniu, rozszerzanie bieżącego portfela zamówień krajowych. Pozytywne, ale bardziej ostrożne niż w poprzednich miesiącach, są prognozy w zakresie produkcji oraz sytuacji finansowej.

Sprzedaż detaliczna, po notowanej w kolejnych miesiącach br. wysokiej dynamice (wzrost o ponad 10% w ujęciu rocznym), w sierpniu zwiększyła się o 3,9% (wobec 16,1% przed rokiem).

W handlu zagranicznym, po siedmiu miesiącach br., obroty towarowe rosły wolniej niż przed rokiem. Pomimo korzystnej relacji w wymianie z krajami rozwiniętymi, wyższa dynamika importu niż eksportu spowodowała pogłębienie ujemnego salda obrotów ogółem. Pogorszeniu uległ również wskaźnik terms of trade (obejmujący okres styczeń–czerwiec br.).

Na rynku pracy w sierpniu br. notowano dalszy, choć wolniejszy niż w poprzednich miesiącach, wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku (4,2%). Stopa bezrobocia obniżyła się do 9,3%. Według badania popytu na pracę, w I półroczu br. notowano spadek liczby nowo utworzonych miejsc pracy w odniesieniu do sytuacji sprzed roku.

Dynamika przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu br. w skali roku uległa osłabieniu, zarówno w ujęciu nominalnym (wzrost o 9,7%), jak i realnym (odpowiednio o 4,8%). Siła nabywcza emerytur i rent brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych była wyższa niż przed rokiem o 5,0%, a rolników indywidualnych – o 0,9%.

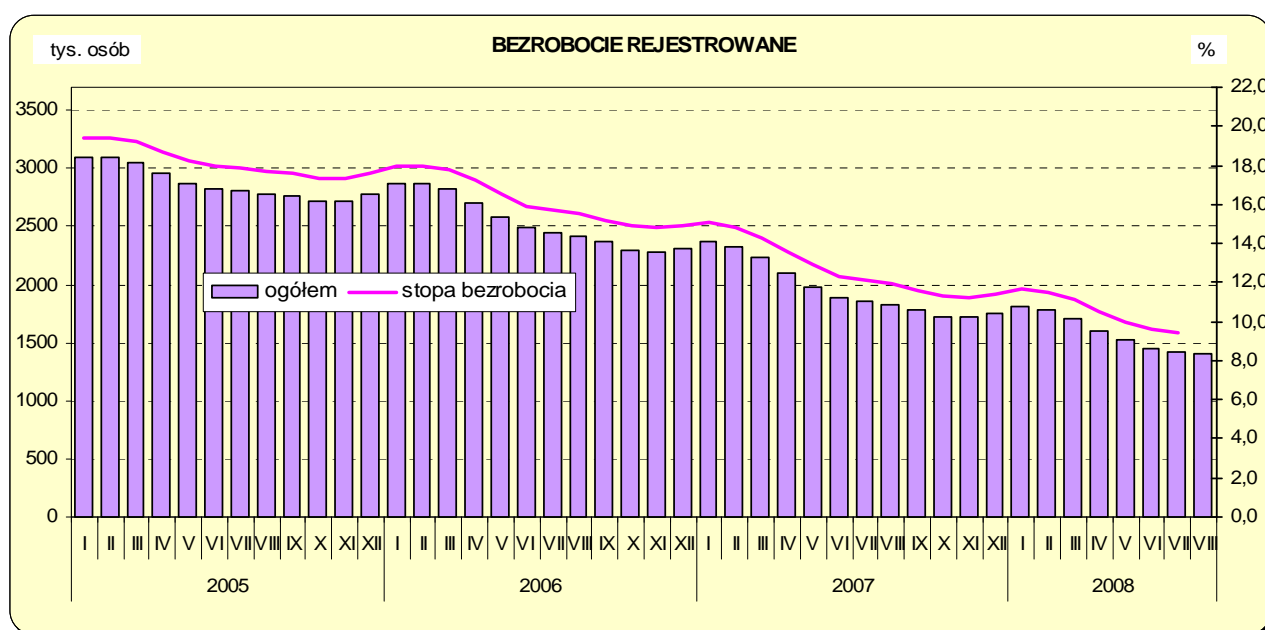
Wzrost cen konsumpcyjnych w ujęciu rocznym utrzymał się na poziomie obserwowanym w lipcu br. i wyniósł 4,8%. W skali miesiąca zanotowano spadek cen konsumpcyjnych, co było spowodowane obniżeniem cen żywności i napojów bezalkoholowych, odzieży i obuwia oraz towarów i usług w zakresie transportu. W przemyśle i budownictwie obserwowano dalsze spowolnienie tempa wzrostu cen producentów (odpowiednio do 2,0% i 3,9%).

Na rynku rolnym w sierpniu br. w ujęciu rocznym notowano wzrost cen większości artykułów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego na targowiskach, a także cen skupu żywca wieprzowego i wołowego oraz ziemniaków. Obniżyły się ceny mleka, zbóż i drobiu w skupie oraz żywca wołowego w obrocie targowiskowym. Według badania przeprowadzonego w lipcu br. obserwowany jest dalszy spadek pogłowia trzody chlewnej. Przedwynikowy szacunek głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych wskazuje na zbliżony do ubiegłorocznego poziom zbiorów zbóż, przy niższych zbiorach rzepaku i rzepiku, ziemniaków, buraków cukrowych oraz warzyw gruntowych.

Po ośmiu miesiącach br. wydatki budżetu państwa nieznacznie przewyższyły wpływy, w rezultacie odnotowano niewielki deficyt budżetowy w wysokości 325,3 mln zł.

Rynek pracy

W sierpniu br. notowano dalszy wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym, jednak wolniejszy niż w poprzednich miesiącach. Utrzymujący się spadek liczby bezrobotnych wpłynął na dalsze niewielkie obniżenie stopy bezrobocia rejestrowanego. Zmniejszył się udział osób długotrwale bezrobotnych oraz osób nie posiadających prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych. Wzrósł natomiast odsetek osób powyżej 50 roku życia, a także osób młodych. Wyniki badania popytu na pracę wskazują, że w I półroczu 2008 r. odnotowano spadek liczby nowo utworzonych miejsc pracy w stosunku do poprzedniego roku.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu br. ukształtowało się na poziomie 5398,5 tys., tj. o 4,2% wyższym niż przed rokiem (wobec wzrostu w ub. roku odpowiednio o 4,8%). Największy wzrost przeciętnego zatrudnienia notowano w sekcjach: budownictwo oraz obsługa nieruchomości i firm (po 8,2%), a także handel i naprawy (o 7,6%). W drugim z kolei miesiącu nieco wyższe niż przed rokiem było zatrudnienie w górnictwie (o 0,7%). Tendencja spadkowa przeciętnego zatrudnienia utrzymała się jedynie w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę (o 0,3%). Spośród działów/grup o znaczącym udziale w zatrudnieniu, największy wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w jednostkach produkujących pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy (o 9,0%), w handlu hurtowym i komisowym (o 8,8%) oraz w grupie wznoszenie budynków i budowli; inżynieria lądowa i wodna (o 7,9%). Najgłębszy spadek przeciętnego zatrudnienia w ujęciu rocznym miał miejsce w firmach produkujących odzież i wyroby futrzarskie (o 9,4%).

W okresie styczeń–sierpień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5386,5 tys. osób i było o 5,3% wyższe niż przed rokiem (odpowiednio w ub. roku wzrost o 4,6%).

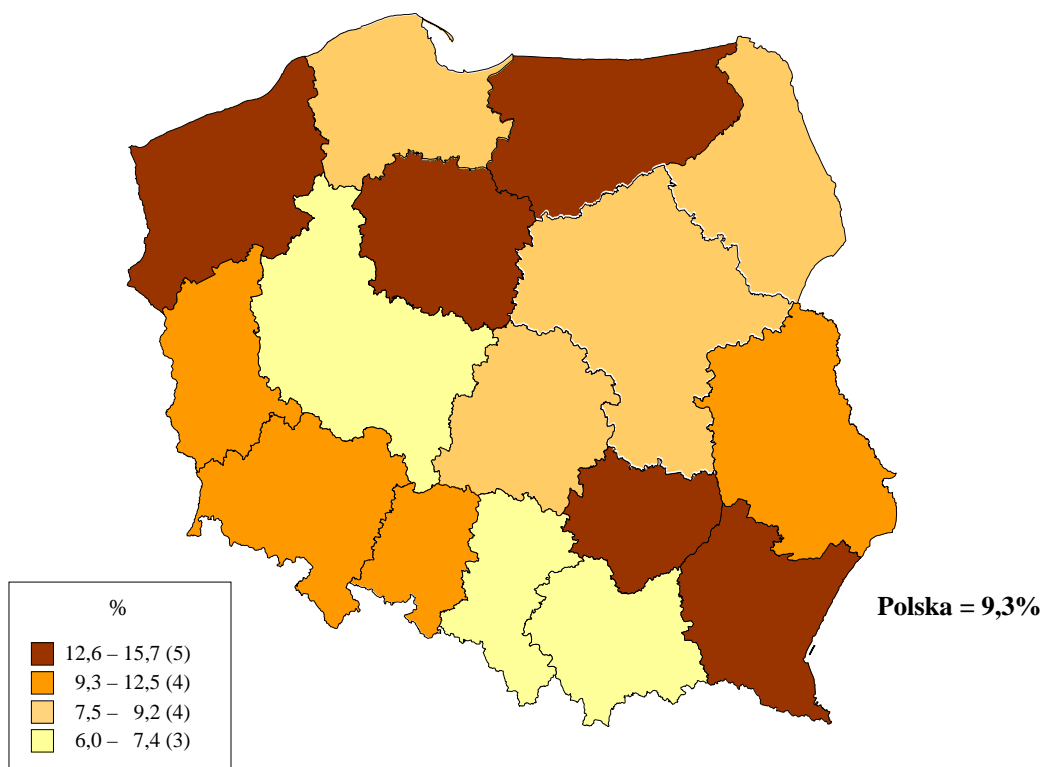
Przeciętne zatrudnienie w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2008		I–VIII 2008	
	w tys.	analogiczny okres poprzedniego roku = 100	w tys.	analogiczny okres poprzedniego roku = 100
Sektor przedsiębiorstw	5398,5	104,2	5386,5	105,3
w tym:				
Przemysł	2623,9	101,6	2635,1	103,1
górnictwo	179,4	100,7	177,7	99,7
przetwórstwo przemysłowe	2246,6	101,9	2259,4	103,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	197,9	99,7	198,0	99,5
Budownictwo	391,8	108,2	386,0	109,9
Handel i naprawy	1040,3	107,6	1027,6	108,4
Hotele i restauracje	98,7	107,0	97,4	108,1
Transport, gospodarka magazynowa i łączność ..	527,9	103,8	527,8	104,2
Obsługa nieruchomości i firm	536,4	108,2	534,3	109,3

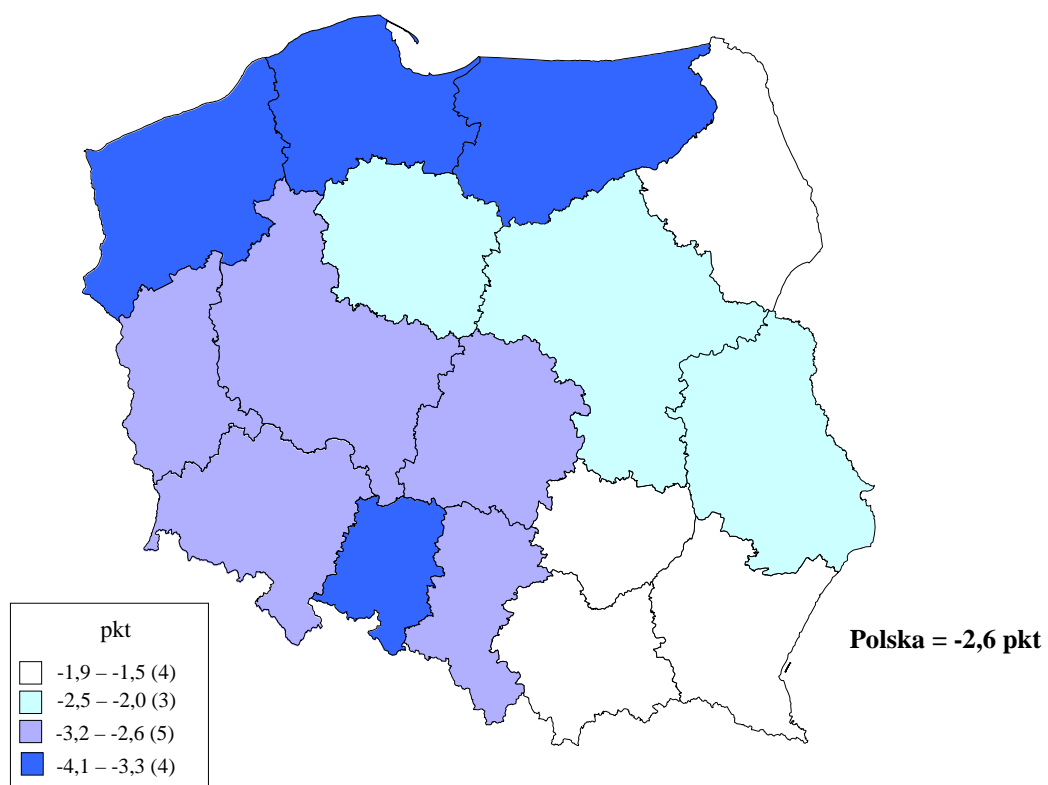
W końcu sierpnia br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 1404,4 tys. i była o 18,5 tys. niższa od notowanej przed miesiącem, natomiast w ujęciu rocznym obniżyła się o 417,5 tys. **Stopa bezrobocia** wyniosła 9,3%, tj. o 0,1 pkt mniej niż w lipcu br. i o 2,6 pkt mniej niż przed rokiem. Spadek stopy bezrobocia notowano we wszystkich województwach, największy w zachodniopomorskim (o 4,1 pkt) i pomorskim (o 3,5 pkt). Najwyższą stopę bezrobocia rejestrowanego odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim (15,7%) i świętokrzyskim (13,5%), a najniższą (6,0%) – w woj. wielkopolskim. Relatywnie niski wskaźnik bezrobocia wystąpił również w woj. śląskim (7,0%), małopolskim (7,2%) i mazowieckim (7,5%).

W sierpniu br. liczba **nowo zarejestrowanych** bezrobotnych zmniejszyła się w ujęciu rocznym o 6,1% i wyniosła 192,3 tys. osób. Najliczniejszą grupę wśród nowych rejestracji nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny. Ich udział zwiększył się w stosunku do roku poprzedniego o 0,6 pkt – do 78,7%. Zmniejszył się udział osób dotychczas niepracujących – do 30,3% (wobec 32,0% przed rokiem).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO
Stan w końcu sierpnia 2008 r.

ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO
W okresie sierpień 2007 r. – sierpień 2008 r.

Z ewidencji bezrobotnych **skreślono** 210,8 tys. osób, tj. o 11,8% mniej niż w sierpniu ub. roku. Główną przyczyną wyrejestrowania było podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru wykreślono 74,5 tys. bezrobotnych (wobec 91,4 tys. w ub. roku), ale udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmalał o 2,8 pkt do 35,4%. Pracę niesubsydiowaną (w tym sezonową) podjęło 58,7 tys. osób, a subsydiowaną (m.in. prace interwencyjne i roboty publiczne) – 15,8 tys. osób (w analogicznym okresie ub. roku odpowiednio 77,3 tys. i 14,0 tys.). Spośród pozostałych osób wykreślonych z ewidencji zwiększył się udział osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (do 6,4%, wobec 4,6% przed rokiem), wyrejestrowanych w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 0,2 pkt do 32,4%) oraz osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 0,8 pkt do 13,9%). Odsetek osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe, podobnie jak przed rokiem, wyniósł 0,6%.

W końcu sierpnia br. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 1187,9 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku o 2,0 pkt do 84,6%.

Do osób **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** należą m.in. długotrwale bezrobotni¹, których udział w zarejestrowanych ogółem w końcu sierpnia br. znacząco zmniejszył się w skali roku (o 7,3 pkt do 57,0%). Wzrósł udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,8 pkt do 21,8%), a także osób poniżej 25 roku życia (o 0,6 pkt do 19,8%). Kwalifikacji zawodowych nie posiadało 29,8% zarejestrowanych (wobec 30,6% przed rokiem), 8,5% samotnie wychowywało co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, a 4,7% stanowili niepełnosprawni (przed rokiem o 1,1 pkt mniej).

W sierpniu br. do urzędów pracy zgłoszono 98,8 tys. **ofert zatrudnienia**, tj. o 10,5% mniej niż w analogicznym miesiącu ub. roku oraz o 8,4% mniej niż w lipcu br. Oferty z sektora publicznego stanowiły 25,2% ogółu ofert (podobnie jak przed rokiem). Z danych na koniec sierpnia br. wynika, że zwiększył się udział ofert pracy niewykorzystanych dłużej niż jeden miesiąc (o 0,9 pkt do 37,2%).

W końcu sierpnia br. 177 zakładów pracy **zadeklarowało zwolnienie** w najbliższym czasie 14,6 tys. pracowników, w tym 1,1 tys. osób z sektora publicznego (przed rokiem odpowiednio 131 zakładów, 7,7 tys. pracowników, w tym z sektora publicznego – 1,1 tys. osób).

Według wyników kwartalnego badania **popytu na pracę**, przeprowadzonego w jednostkach gospodarki narodowej, w końcu II kwartału br. 9,7% badanych firm (tj. 49,9 tys. podmiotów)

¹ Zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

wykazało 171,9 tys. **wolnych miejsc pracy** (przed rokiem 10,7% badanych firm dysponowało 216,6 tys. wolnych miejsc pracy). Liczba wolnych miejsc pracy zmniejszyła się w jednostkach o liczbie pracujących poniżej 9 osób o 29,7%, w jednostkach o liczbie pracujących 10-49 osób – o 16,3%, natomiast w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 49 osób – o 13,3%. Największą liczbą wolnych miejsc pracy, podobnie jak przed rokiem, dysponowały podmioty prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (49,0 tys.), co stanowiło 28,5% ogółu wolnych miejsc pracy (wobec 29,8% przed rokiem). W skali roku wzrósł udział wolnych miejsc pracy w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych ubezpieczeniach społecznych i zdrowotnych (o 1,1 pkt do 4,5%) oraz w budownictwie (o 1,0 pkt do 21,3%), a zmniejszył się – w handlu i naprawach (o 2,0 pkt do 18,3%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 1,3 pkt do 28,5%). Liczba wolnych miejsc pracy w tych sekcjach wyniosła w końcu II kwartału br. odpowiednio 7,7 tys., 36,6 tys., 31,5 tys. oraz 49,0 tys.

Według wyników badania popytu na pracę w końcu II kwartału br. najwięcej wolnych miejsc pracy przeznaczonych było dla robotników przemysłowych i rzemieślników (63,5 tys.) oraz specjalistów (22,0 tys.), które w sumie stanowiły 49,7% ogółu wolnych miejsc pracy. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku najbardziej zwiększył się odsetek wolnych miejsc pracy adresowanych do specjalistów (o 1,8 pkt do 12,8%), techników i innego średniego personelu (o 0,7 pkt do 8,9%) oraz robotników przemysłowych i rzemieślników (o 0,5 pkt do 36,9%).

W I półroczu br. **utworzono** 294,7 tys. **nowych miejsc pracy**, tj. o 24,9% mniej niż przed rokiem. W jednostkach małych spadek wyniósł 34,2%, w średnich – 20,7%, natomiast w dużych – 18,7%. Pomimo niewielkiego zmniejszenia w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, nadal największy udział w liczbie nowo utworzonych miejsc pracy miały miejsca pracy powstałe w przetwórstwie przemysłowym (28,0%, wobec 29,2% przed rokiem) oraz w handlu i naprawach (21,1%, wobec 23,8%). Zwiększył się udział nowych miejsc pracy m.in. w budownictwie (o 1,0 pkt do 14,6%). Spośród nowo utworzonych miejsc pracy, w końcu I półrocza br. roku nieobsadzonych było jeszcze 31,8 tys. miejsc (przed rokiem 56,0 tys.) – najwięcej w przetwórstwie przemysłowym (25,7%), handlu i naprawach (20,4%) oraz budownictwie (16,0%). W porównaniu z sytuacją sprzed roku najbardziej zmniejszyła się liczba nowo utworzonych wolnych miejsc pracy dla robotników przemysłowych i rzemieślników (z 15,1 tys. do 7,8 tys.).

Rolnictwo

W sierpniu br. średnia temperatura powietrza wyniosła 18,1°C i była o 0,9°C wyższa od średniej z wielolecia, a średnia suma opadów – ok. 87 mm i była o ok. 30% wyższa od średniej wieloletniej. Notowane w sierpniu częste opady deszczu miały korzystny wpływ na uwilgotnienie gleby, wzrost i rozwój roślin okopowych oraz trwałych użytków zielonych, natomiast utrudniały prowadzenie prac żniwnych i sianokosów. Rozpoczęte w trzeciej dekadzie lipca żniwa zbóż ozimych na przeważającym obszarze kraju zakończono w drugiej dekadzie sierpnia, natomiast sprzęt zbóż jarych zakończono w trzeciej dekadzie miesiąca. Lokalnie w drugiej, a na znacznym obszarze Polski w trzeciej dekadzie sierpnia rozpoczęto siewy rzepaku ozimego. Na początku trzeciej dekady miesiąca przystąpiono do zbioru kukurydzy na zielonkę oraz rozpoczęto wykopki ziemniaków. W ciągu miesiąca na obszarze całego kraju prowadzono zbiór kolejnego pokosu traw łąkowych i wieloletnich roślin motylkowych. Częste opady deszczu znacznie utrudniały dosuszanie i zbiór siana, korzystnie natomiast wpłynęły na wzrost roślinności łąkowej.

Według przedwynikowego szacunku przeprowadzonego na przełomie sierpnia i września, plony i zbiory głównych ziemiopłodów będą w br. kształtować się następująco:

Wyszczególnienie	Zbiory			Plony		
	w mln ton	2007=100	2001–2005 ^{a)} = =100	z 1 ha w dt	2007=100	2001–2005 ^{a)} = =100
Zboża ogółem	27,1	100,0	101,4	31,5	96,9	98,7
w tym zboża podstawowe						
z mieszkami zbożowymi	25,2	99,6	101,7	30,7	97,2	99,4
pszenica	9,0	107,8	99,4	39,4	100,0	103,7
żyto	3,4	108,5	86,7	24,3	102,5	99,6
jęczmień	3,6	88,9	106,8	29,5	90,8	93,1
owies	1,3	86,3	93,8	22,9	91,2	92,7
pszenżyto	4,4	105,7	135,5	32,9	100,0	102,2
mieszanki zbożowe	3,6	85,5	92,2	25,2	89,0	91,6
Rzepak i rzepik	2,1	98,1	176,9	27,0	101,1	109,8
Ziemniaki	10,4	88,0	71,0	189	91,3	105,0
Buraki cukrowe	9,3	76,6	75,7	434	88,8	105,6
Warzywa gruntowe	4,4	87,8	94,1	.	.	.
Owoce z drzew	3,0	233,7	106,9	.	.	.
Owoce jagodowe	0,6	127,9	116,1	.	.	.

a) Przeciętne roczne.

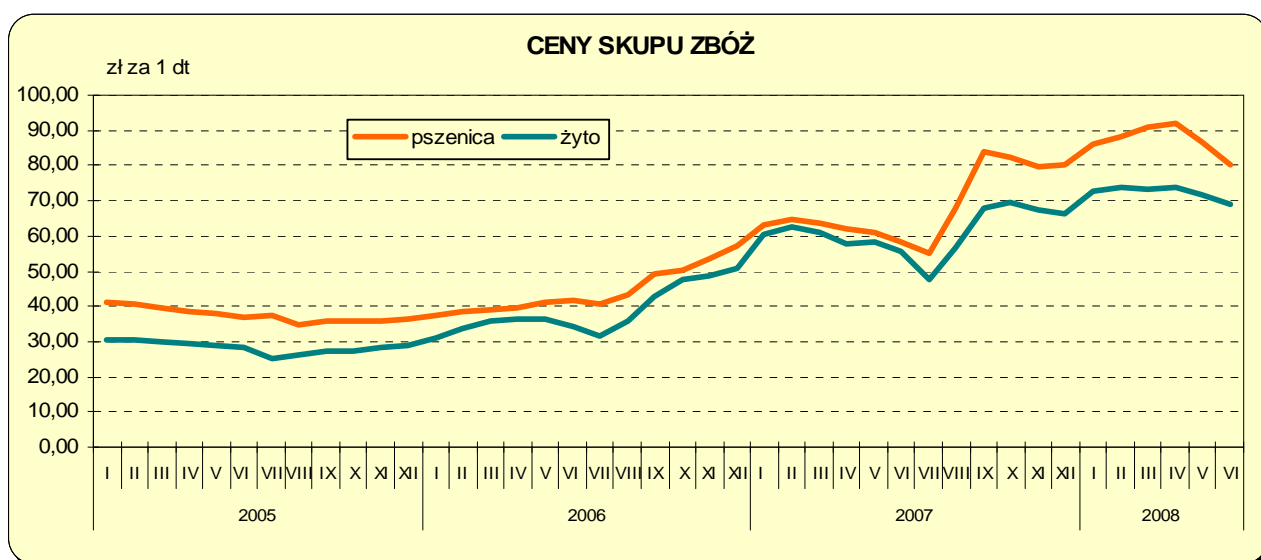
Według przedwynikowego szacunku, w bieżącym roku zbiory zbóż podstawowych oraz rzepaku i rzepiku będą nieco niższe od ubiegłorocznych. Na zmniejszenie zbiorów zbóż podstawowych wpłynął spadek zbiorów mieszanek zbożowych, owsa i jęczmienia. Ocenia się, że znacznie niższe od ubiegłorocznych będą zbiory buraków cukrowych, warzyw gruntowych

i ziemniaków. Dużo wyższe od klęskowych ubiegłorocznych będą zbiory owoców z drzew, szacuje się również wzrost zbiorów owoców jagodowych.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego badania powierzchni zasiewów, areal uprawy zbóż ogółem wzrósł w porównaniu do roku ubiegłego o ok. 3%, zmniejszyła się zaś powierzchnia uprawy ziemniaków, buraków cukrowych, warzyw gruntowych oraz rzepaku i rzepiku.

Na **rynku rolnym** w sierpniu br. w ujęciu rocznym notowano wzrost cen większości artykułów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego na targowiskach, a także cen żywca wieprzowego i wołowego oraz ziemniaków w skupie. Niższe od bardzo wysokich przed rokiem były natomiast ceny skupu zbóż, obniżyły się ceny drobiu rzeźnego i mleka oraz ceny żywca wołowego na targowiskach.

Z tegorocznych zbiorów, w okresie lipiec–sierpień br.² **skupiono** 1510,6 tys. t **zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), tj. o 4,6% więcej niż przed rokiem. **Skup pszenicy** wyniósł 944,4 tys. t, a **żyta** – 194,3 tys. t i był większy niż w analogicznym okresie ub. roku odpowiednio o 0,3% i o 38,8%. W sierpniu br. skup zbóż wyniósł 1181,0 tys. t i był o 25,0% większy niż w przed rokiem, w tym więcej skupiono pszenicy – o 22,5% i żyta – o 54,2%. Na rynku krajowym podaż ziarna z nowych zbiorów wpłynęła na dalszy spadek cen zbóż, z wyjątkiem cen skupu jęczmienia. Przeciętne ceny 1dt pszenicy (57,36 zł) i żyta (47,95 zł) obniżyły się w stosunku do poprzedniego miesiąca odpowiednio o ok. 17% i o ok. 14% i były po ok. 15% niższe niż w sierpniu ub. roku. W obrocie targowiskowym, średnie ceny pszenicy (83,74 zł/dt) i żyta (69,00 zł/dt) były nadal wyższe (odpowiednio o 16,4% i o 10,0%) niż przed rokiem.

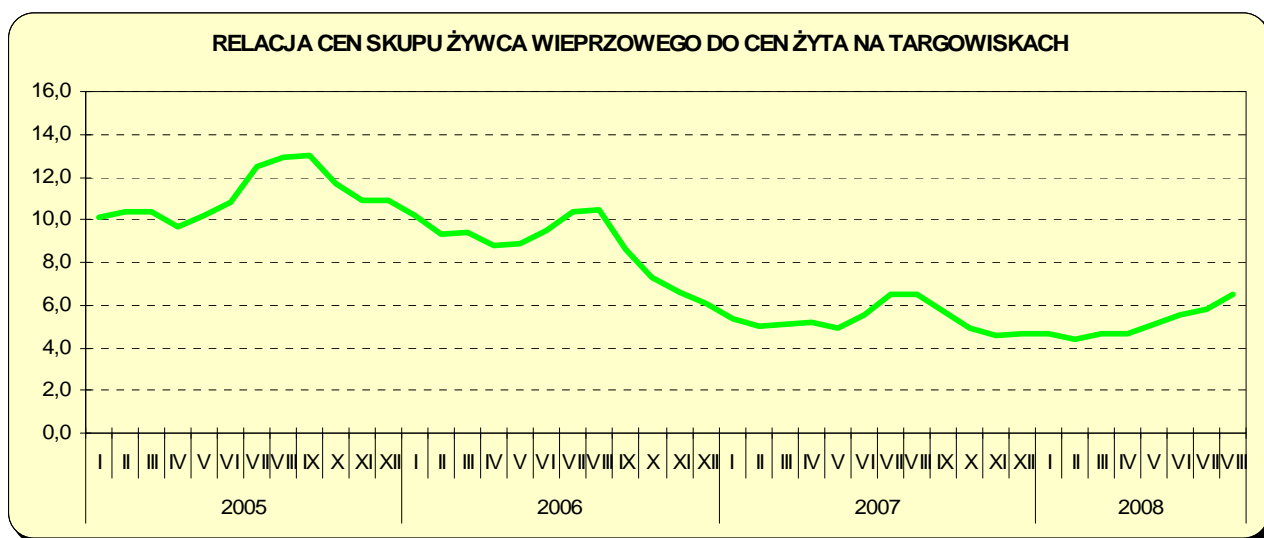
Skup rzepaku w okresie lipiec–sierpień br. wyniósł 1282,9 tys. t i był o 12,5% mniejszy niż w analogicznym okresie ub. roku. W sierpniu za 1 dt rzepaku rolnicy otrzymywali 124,83 zł i była to cena o 30,5% wyższa od notowanej przed rokiem.

² Według danych meldunkowych,

W okresie lipiec–sierpień br. skupiono 81,8 tys. t **ziemniaków**, tj. o 11,0% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. W sierpniu br., średnia cena skupu ziemniaków (39,46 zł/dt) była o 22,3% niższa niż przed miesiącem i o 44,1% wyższa od ubiegłorocznej, przy podaży ziemniaków (49,1 tys. t) o 29,0% mniejszej niż przed rokiem. Średnia cena ziemniaków jadalnych (93,59 zł/dt) obniżyła się w stosunku do poprzedniego miesiąca o 23,7%, natomiast była o 31,3% wyższa od notowanej w sierpniu ub. roku.

W okresie styczeń–sierpień br. **skupiono** ogółem 1817,1 tys. t **żywca rzeźnego**³ (w wbc), tj. o 1,2% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku, w tym:

- wołowego (łącznie z cielęcym) – 170,5 tys. t (o 15,5% mniej),
- wieprzowego – 961,5 tys. t (o 9,6% mniej),
- drobiowego – 679,6 tys. t (o 19,6% więcej).

W sierpniu br. skupiono 162,8 tys. t żywca rzeźnego (w wbc), tj. ok. 9% mniej niż w poprzednim miesiącu i przed rokiem. Przy skupie żywca wieprzowego (w wbc 76,5 tys. t) znacznie niższym niż w lipcu br. (o 8,8%) i w sierpniu ub. roku (o 16,8%) obserwowano dalszy wzrost jego cen. Za 1 kg żywca wieprzowego w skupie w sierpniu br. płacono 4,51 zł/kg tj. o 1,1% więcej niż przed miesiącem i o 10,8% więcej niż przed rokiem. W obrocie targowiskowym ceny żywca wieprzowego wzrosły (o 2,6%) do 4,39 zł/kg i były o 10,9% wyższe od notowanych w sierpniu ub. roku. Wzrost cen żywca wieprzowego, przy równoczesnym spadku cen zbóż, wpłynął na dalszą stopniową poprawę wskaźnika opłacalności tuczu trzody chlewnej. Relacja ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego do ceny żyta w obrocie targowiskowym nadal jednak nie była korzystna dla producentów trzody i wyniosła podobnie jak przed rokiem 6,5 (wobec 5,8 przed miesiącem). Utrzymujący się od marca br. wzrost cen prosiąt był wynikiem malejącej ich podaży oraz

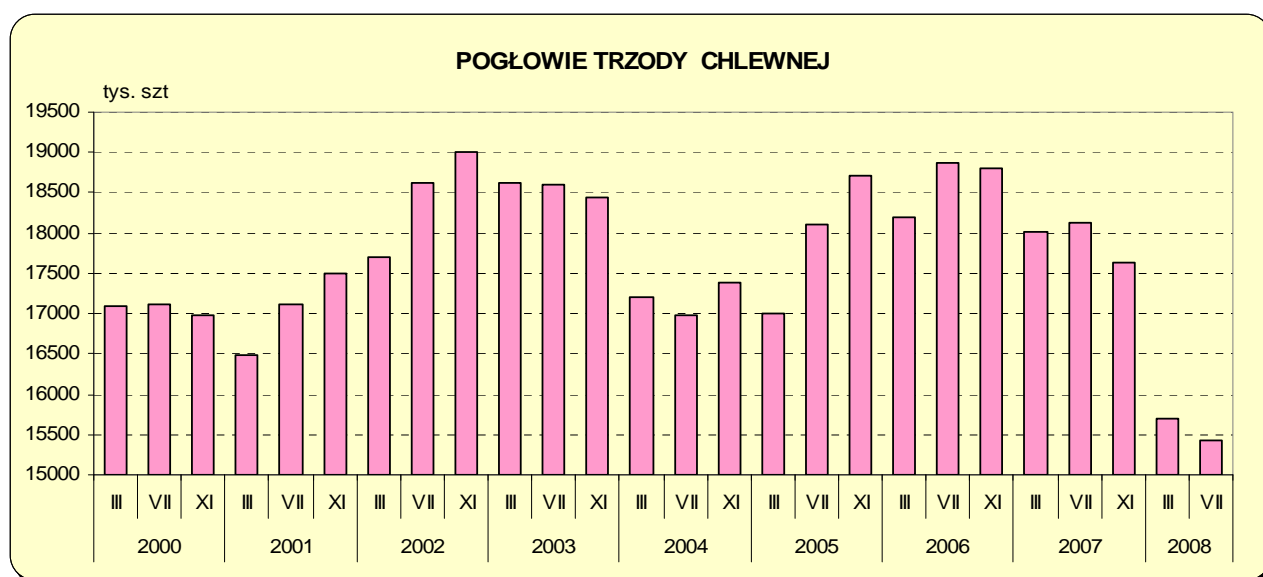
³ Wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego i drobiowego.

rosnących cen żywca wieprzowego. W sierpniu br. średnia cena prosięcia do dalszego chowu w obrocie targowiskowym (ok. 107,52 zł) była wyższa o 6,2% niż przed miesiącem i o 16,3% niż przed rokiem.

Pogłowie trzody chlewnej (wg stanu w końcu lipca br.) kształtowało się następująco:

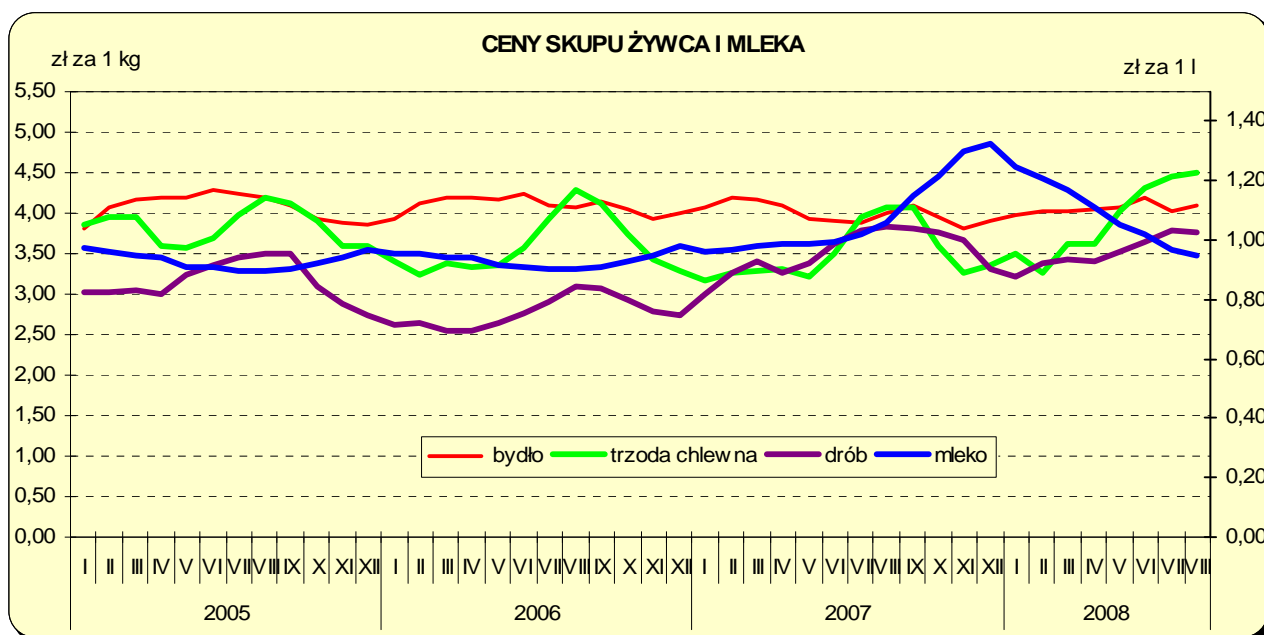
Wyszczególnienie	W tys. szt	Rok poprzedni=100
O g ó ł e m	15425,3	85,1
prosięta do 20 kg	4708,0	82,7
warchlaki od 20 kg do 50 kg.....	4213,6	89,2
trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej:		
na ubój	5102,9	86,5
na chów	1400,8	77,2
w tym lochy	1366,8	77,3
w tym prośne.....	853,7	76,3

Wyniki lipcowego badania **pogłowia trzody chlewnej** wskazują na utrzymanie negatywnych tendencji spadkowych w chowie tego gatunku. Pogłowie trzody chlewnej według stanu w końcu lipca br. wynosiło 15425,3 tys. szt i było o ponad 2703 tys. szt (o 14,9%) mniejsze niż przed rokiem. Tak niskiego stanu nie notowano w Polsce od 1983 r. Redukcję pogłowia trzody odnotowano w każdej z grup wagowo-użytkowych. Pogłowie loch na chów, którego wielkość świadczy o nastawieniach produkcyjnych w chowie trzody i jednocześnie określa aktualne możliwości reprodukcyjne stada, zmniejszyło się do 1366,8 tys. szt, w tym loch prośnych do 853,7 tys. szt, tj. w porównaniu do stanu sprzed roku odpowiednio o 22,7% i o 23,7%. Prosiąt było mniej o 17,3%, warchlaków o 10,8%, a tuczników o 13,5%.

W sierpniu br., przy podaży drobiu rzeźnego (74,5 tys. t) niższej niż w lipcu (o 8,7%), ale większej niż przed rokiem (o 5,2%), zahamowany został utrzymujący się od maja br. wzrost cen **żywca drobiowego**. Ceny skupu **drobiu rzeźnego** obniżyły się o 0,3% w skali miesiąca i o 1,7% w ujęciu rocznym do 3,76 zł/kg.

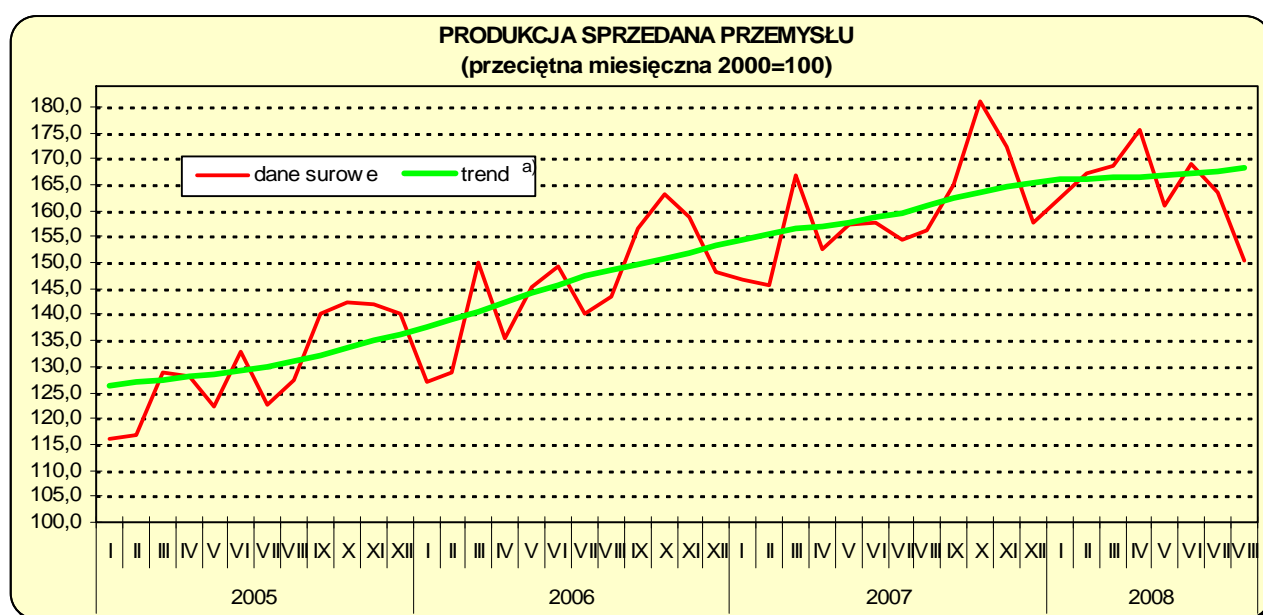
W sierpniu br. **skup żywca wołowego** łącznie z cielęcym (w wbc) wynosił 11,5 tys. t i był mniejszy o 10,9% niż w lipcu i o 30,7% - niż w sierpniu ub. roku. W sierpniu br. średnie ceny skupu 1 kg żywca wołowego (4,10 zł) i młodego bydła rzeźnego (4,52 zł) wzrosły w skali miesiąca (odpowiednio o 1,7% i o 3,6%) do poziomu wyższego niż przed rokiem (stosownie o 2,4% i o 4,8%). W obrocie targowiskowym średnie ceny żywca wołowego (4,31 zł/kg) i młodego bydła rzeźnego (4,69 zł/kg) obniżyły się ponownie (odpowiednio o 0,9% i o 2,5%) i ukształtowały poniżej poziomu ubiegłorocznego (odpowiednio o 0,9% i o 2,1%).

Łącznie od początku br. **skupiono 5840,9 mln l mleka**, tj. o 3,5% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. W sierpniu br. skup mleka wyniósł 780,0 tys. l i był o 1,7% mniejszy niż w lipcu, ale o 4,8% większy niż przed rokiem. Przy zwiększonej podaży, od stycznia br. utrzymuje się tendencja spadkowa **cen skupu mleka**. W sierpniu br. za 100 l mleka płacono średnio 94,83 zł, tj. mniej o 2,8% niż przed miesiącem i o 10,5% niż przed rokiem.

Przemysł

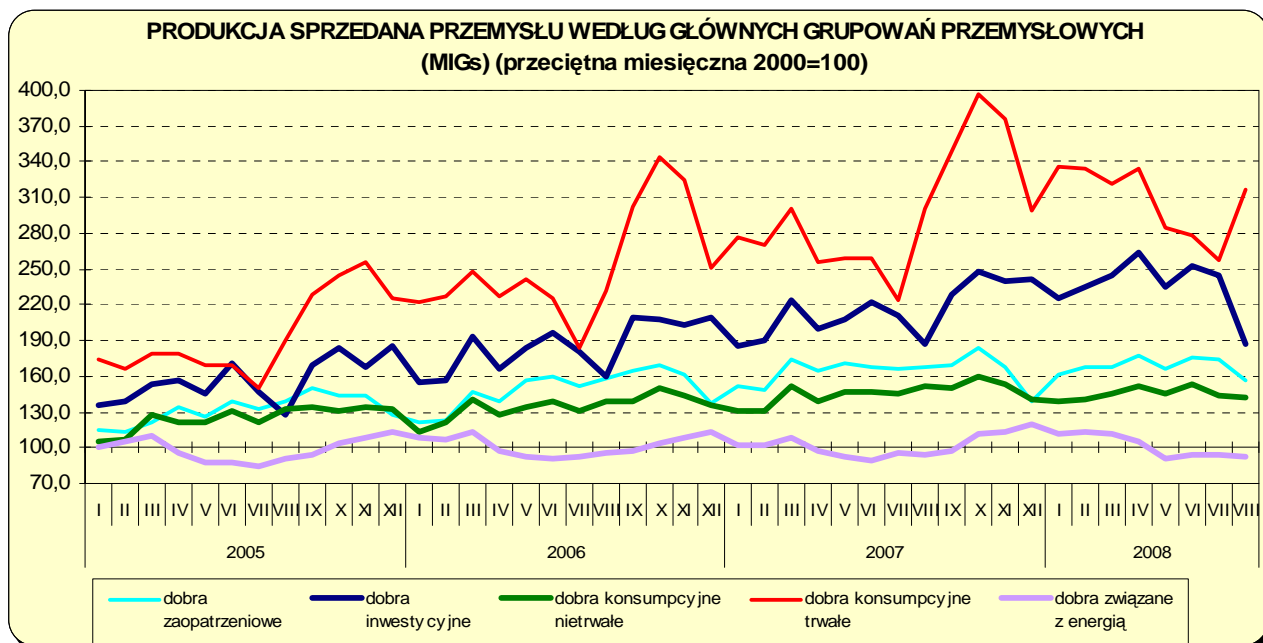
W sierpniu br. odnotowano pierwszy od kwietnia 2005 r. spadek **produkcji sprzedanej przemysłu** w ujęciu rocznym (o 3,7%, wobec wzrostu o 8,9% w sierpniu ub. roku). Obniżenie produkcji wystąpiło we wszystkich sekcjach, największe w przetwórstwie przemysłowym – o 3,8%. W wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę produkcja zmniejszyła się o 3,1%, natomiast w górnictwie – o 2,7%. Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym, poziom produkcji sprzedanej przemysłu był wyższy niż przed rokiem o 1,2%, natomiast w stosunku do lipca br. odnotowano spadek o 2,8%.

^{a)} Do przeprowadzenia dekompozycji szeregu miesięcznych indeksów produkcji sprzedanej przemysłu ogółem (przeciętna miesięczna 2000=100) i wyodrębnienia długookresowej tendencji rozwojowej (trend) wykorzystuje się pakiet STATISTICA (stosując metodę miesięcznej korekcji sezonowej X-11 z uwzględnieniem wpływu efektu kalendarza).

W okresie styczeń-sierpień br. produkcja sprzedana przemysłu ukształtowała się na poziomie o 6,7% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 10,4% odpowiednio przed rokiem). Spośród głównych grupowań przemysłowych⁴, najszybciej rosła sprzedaż w przedsiębiorstwach produkujących głównie dobra inwestycyjne (o ok. 16%) oraz konsumpcyjne trwałe (o ok. 13%). Zwiększyła się również sprzedaż dóbr związanych z energią (o ok. 5%), dóbr zaopatrzeniowych (o ok. 3%) oraz konsumpcyjnych nietrwałych (o 2%).

⁴ Grupowania przedsiębiorstw na wytwarzające głównie dobra inwestycyjne, konsumpcyjne nietrwałe i trwałe, zaopatrzeniowe oraz związane z energią (ang. MIGs – Main Industrial Groupings) dokonano zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 586/2001 z dnia 26 marca 2001 r. dotyczącym przepisów wykonawczych do Rozporządzenia Rady (WE) nr 1165/98 w sprawie statystyki krótkookresowej.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego była w okresie styczeń-sierpień br. o 3,5% wyższa niż przed rokiem, przy większym o 3,1% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto – o 10,6%.

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2007		2008	
	VIII	I-VIII	VIII	I-VIII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			
Przemysł	108,9	110,4	96,3	106,7
górnictwo	92,3	99,1	97,3	104,3
przetwórstwo przemysłowe	110,1	112,3	96,2	106,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	101,4	95,1	96,9	104,9
Z przemysłu ogółem – działy:				
górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu	89,7	92,3	95,0	103,6
produkcja artykułów spożywczych i napojów	109,2	107,9	94,2	103,5
włókiennictwo	113,3	110,4	88,4	98,6
produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny	107,1	115,4	90,8	97,3
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	100,1	100,2	99,5	106,2
produkcja wyrobów chemicznych	102,4	103,7	92,7	99,9
produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	110,7	117,6	95,9	106,4
produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	103,8	121,1	99,6	103,3
produkcja metali	95,9	108,3	99,1	106,3
produkcja wyrobów z metali	111,0	120,2	95,3	109,0
produkcja maszyn i urządzeń	124,4	124,9	106,5	118,8

Wyszczególnienie	2007		2008	
	VIII	I–VIII	VIII	I–VIII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			
produkcja maszyn i aparatury elektrycznej	119,4	119,3	89,6	101,0
produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych.....	141,1	116,8	103,3	116,8
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ...	126,5	113,0	91,1	117,0
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	67,5	110,1	144,7	114,8
produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna	106,9	113,1	93,6	100,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	101,6	94,6	95,8	104,9

W porównaniu z sierpniem ub. roku, niższy poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 20 działach przemysłu (spośród 29). Uwzględniając działy o znaczącym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu największy spadek notowano m.in. w:

- produkcji maszyn i aparatury elektrycznej – o 10,4% (m.in. produkcja izolowanych drutów i przewodów – o 27,5%),
- produkcji wyrobów chemicznych – o 7,3% (m.in. produkcja środków myjących i czyszczących artykułów kosmetycznych i toaletowych – o 20,7%, produkcja podstawowych chemikaliów – o 6,9%),
- produkcji mebli, pozostałej działalności produkcyjnej – o 6,4% (m.in. produkcja mebli – o 6,1%),
- górnictwie węgla kamiennego i brunatnego; wydobywaniu torfu – o 5,0%,
- produkcji wyrobów z metali – o 4,7% (m.in. produkcja pozostałych gotowych wyrobów metalowych – o 9,1%, metalowych elementów konstrukcyjnych – o 4,2%),
- wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 4,2% (m.in. wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej – o 11,0%),
- produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych – o 4,1% (m.in. produkcja wyrobów gumowych – o 11,6%).

W produkcji artykułów spożywczych i napojów, mającej największy udział w produkcji sprzedanej przemysłu, spadek wyniósł 5,8% (wobec wzrostu o 9,2% przed rokiem), w tym m.in. w produkcji gotowych pasz dla zwierząt – o 27,8%, przetwórstwie owoców i warzyw – o 11,8%, wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – o 10,3%, produkcji pozostałych artykułów spożywczych – o 0,8%, przy wzroście w produkcji, przetwórstwie i konserwowaniu mięsa i wyrobów z mięsa – o 0,9%.

W porównaniu z sierpniem ub. roku wzrosła produkcja sprzedana m.in.:

- pozostałego sprzętu transportowego – o 44,7% (m.in. produkcja i naprawa statków i łodzi – o 117,4%),
- maszyn i urządzeń – o 6,5% (m.in. produkcja pozostałego sprzętu gospodarstwa domowego – o 18,6%),

- sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych – o 3,3% (m.in. produkcja odbiorników telewizyjnych i radiowych, urządzeń do rejestracji i odtwarzania dźwięku i obrazu oraz akcesoriów do nich – o 9,2%).

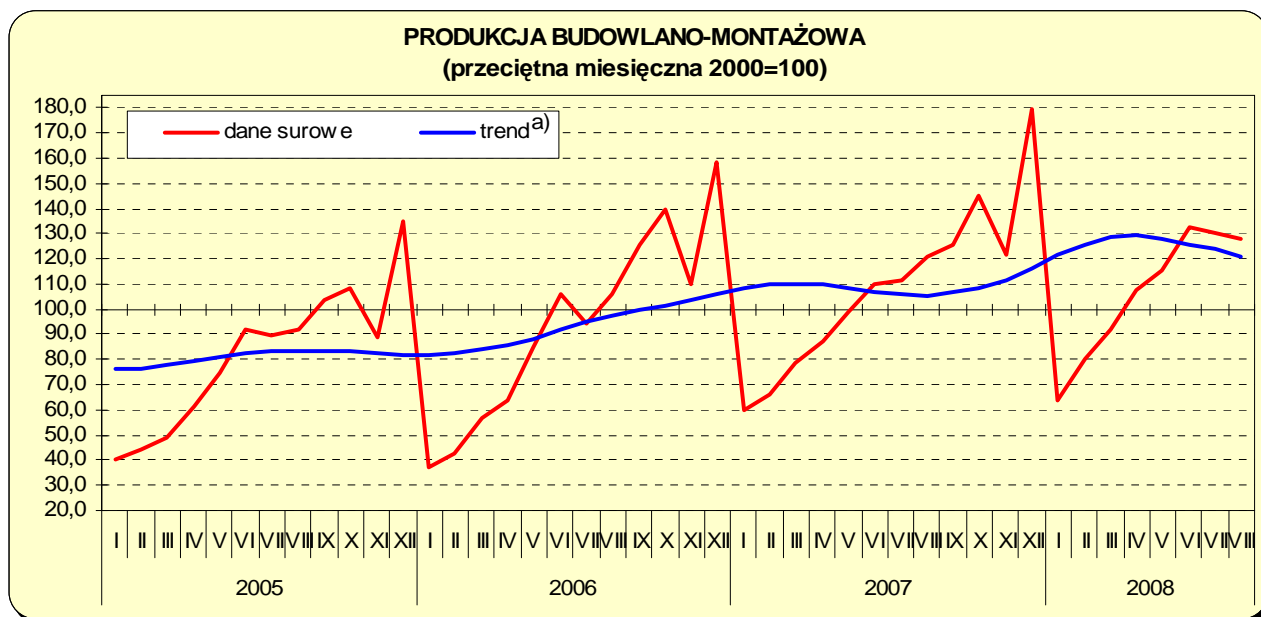
Z obserwowanych w sierpniu br. 242 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 72 była wyższa niż przed rokiem, w tym m.in. węgla brunatnego, obuwia, olejów napędowych, nawozów azotowych, opon, cementu, wyrobów walcowanych na gorąco, chłodziarek i zamrażarek, maszyn pralniczych automatycznych, kuchni gazowych z piekarnikiem, odbiorników telewizyjnych, pojazdów do transportu publicznego, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep. Niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 170 wyrobów i grup wyrobów w tym m.in. węgla kamiennego, gazu ziemnego, siarki, produktów uboju trzody chlewnej, mleka, piwa, płyt pilśniowych, koksu, benzyny silnikowej, odkurzaczy, akumulatorów kwasowo-ołowiowych, aparatów telefonicznych, samochodów osobowych, wagonów kolejowych towarowych, rowerów.

Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury we wrześniu br. w przetwórstwie przemysłowym utrzymuje się na poziomie dodatnim, jednak nieco niższym niż notowano przed miesiącem. Na najbliższe trzy miesiące przewiduje się dalszy, choć nieco wolniejszy niż oczekiwano w sierpniu, wzrost portfela zamówień. Przewidywania dotyczące wzrostu produkcji oceniane są na poziomie zbliżonym do notowań sprzed miesiąca. Zdaniem przedsiębiorców ceny wyrobów gotowych mogą rosnąć w tempie nieco niższym od prognoz z sierpnia. Oczekiwania dotyczące sytuacji finansowej są ostrożniejsze od notowań sprzed miesiąca. Trzymiesięczna prognoza zatrudnienia jest pesymistyczna; oczekuje się, że skala zwolnień pracowników będzie nieco większa niż przewidywano w sierpniu.

Zapasy wyrobów gotowych we wrześniu br. kształtują się na poziomie uznawanym przez przedsiębiorców za zbliżony do wystarczającego. Niedobór zapasów zgłaszają m.in. producenci sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych. Nadmierny stan zapasów występuje m.in. we włókiennictwie, w produkcji wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych oraz wyrobów chemicznych.

Budownictwo

Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana w sierpniu br. na terenie kraju przez przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób ukształtowała się na poziomie o 5,9% wyższym niż przed rokiem. Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja w ujęciu rocznym wzrosła o 11,2%, a w stosunku do lipca br. – zmniejszyła się o 1,8%.

a) Do przeprowadzenia dekompozycji szeregu miesięcznych indeksów produkcji budowlano-montażowej ogółem (przeciętna miesięczna 2000=100) i wyodrębnienia długookresowej tendencji rozwojowej (trend) wykorzystuje się pakiet STATISTICA (stosując metodę miesięcznej korekcji sezonowej X-11 z uwzględnieniem wpływu efektu kalendarza).

W okresie styczeń–sierpień br. produkcja budowlano-montażowa była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku o 15,4%. Szybciej rosła sprzedaż robót o charakterze inwestycyjnym (wzrost o 16,4%) niż remontowym (odpowiednio o 13,0%). Udział robót inwestycyjnych w ogólnej produkcji budowlano-montażowej zwiększył się o 0,6 pkt i wyniósł 71,3%. Wzrost sprzedaży odnotowano we wszystkich grupach przedsiębiorstw budowlanych.

W okresie ośmiu miesięcy br. przeciętne zatrudnienie w budownictwie było o 9,9% wyższe niż przed rokiem, przy wzroście przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto o 15,2%.

Dynamika (w cenach stałych) produkcji budowlano-montażowej w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2007		2008	
	VIII	I–VIII	VIII	I–VIII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			
O g ó ł e m	114,4	127,0	105,9	115,4
z tego roboty budowlane				
o charakterze:				
inwestycyjnym	110,6	124,2	106,9	116,4
remontowym	124,2	134,3	103,4	113,0
Z ogółem – grupy przedsiębiorstw:				
przygotowanie terenu pod budowę	197,6	144,5	111,3	131,9
wznoszenie budynków i budowli;				
inżynieria lądowa i wodna	115,2	128,2	104,7	114,1
wykonywanie instalacji budowlanych.	101,0	118,1	114,1	120,1
wykonywanie robót budowlanych				
wykończeniowych	101,2	104,9	114,4	132,3

We wrześniu br. **wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury** w budownictwie kształtuje się na poziomie dodatnim, niższym od notowanego przed miesiącem oraz we wrześniu dwóch ostatnich lat. Nadal pozytywne, chociaż gorsze niż w sierpniu, są prognozy dotyczące portfela zamówień, sytuacji finansowej oraz produkcji. Przedsiębiorcy przewidują, że wzrost cen realizacji robót budowlano-montażowych może być wolniejszy niż wskazywały prognozy sprzed miesiąca.

We wrześniu br., podobnie jak w poprzednich miesiącach, jako najbardziej uciążliwe bariery w prowadzeniu działalności budowlanej przedsiębiorstwa wymieniają koszty zatrudnienia, konkurencję ze strony innych firm oraz niedobór wykwalifikowanych pracowników. W ujęciu rocznym najbardziej zwiększyła się dotkliwość konkurencji ze strony innych firm oraz niedostatecznego popytu. Zmniejszyła się uciążliwość bariery związanej z kosztami materiałów, niedoborem sprzętu oraz/lub materiałów i surowców (z przyczyn pozafinansowych).

Budownictwo mieszkaniowe

Według wstępnych danych⁵, w sierpniu br. **oddano do użytkowania** 10540 mieszkań, tj. o 8,8% mniej niż przed rokiem. Wpłynęły na to głównie niższe niż w sierpniu ub. roku efekty w budownictwie indywidualnym, w którym przekazano 5315 mieszkań (spadek o 11,5%) oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 4125 mieszkań (odpowiednio o 8,4%). Mniejszą niż przed rokiem liczbę mieszkań zrealizowano również w budownictwie społecznym czynszowym (143, wobec 506 przed rokiem) oraz zakładowym (48, wobec 51). Blisko 2-krotny wzrost notowano natomiast w budownictwie spółdzielczym, w którym w sierpniu br. przekazano 717 mieszkań oraz w budownictwie komunalnym – odpowiednio 192.

W okresie styczeń-sierpień br. oddano do użytkowania 92986 mieszkań (o 22,5% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku). Wzrost wystąpił we wszystkich formach budownictwa mieszkaniowego, z wyjątkiem społecznego czynszowego i komunalnego.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania kształtowała się następująco:

Formy budownictwa mieszkaniowego	I–VIII 2007		I–VIII 2008	
	w liczbach bezwzględnych	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych	analogiczny okres roku poprzedniego=100
Ogółem	75914	111,0	92986	122,5
indywidualne	42608	121,0	44776	105,1
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	24266	113,1	39189	161,5
spółdzielcze	4514	84,2	5275	116,9
społeczne czynszowe	2851	67,7	2098	73,6
komunalne	1455	72,6	1399	96,2
zakładowe	220	126,4	249	113,2

⁵ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-sierpień br. wyniosła 103,6 m² i była o 4,3 m² mniejsza niż w analogicznym okresie ub. roku.

W okresie ośmiu miesięcy br., podobnie jak przed rokiem, **wydano pozwolenia** na budowę 159,7 tys. mieszkań. Wyższa niż przed rokiem była natomiast liczba mieszkań **rozpoczętych** (o 2,5%) i wyniosła 126,7 tys.

Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia oraz których budowę rozpoczęto kształtowała się następująco:

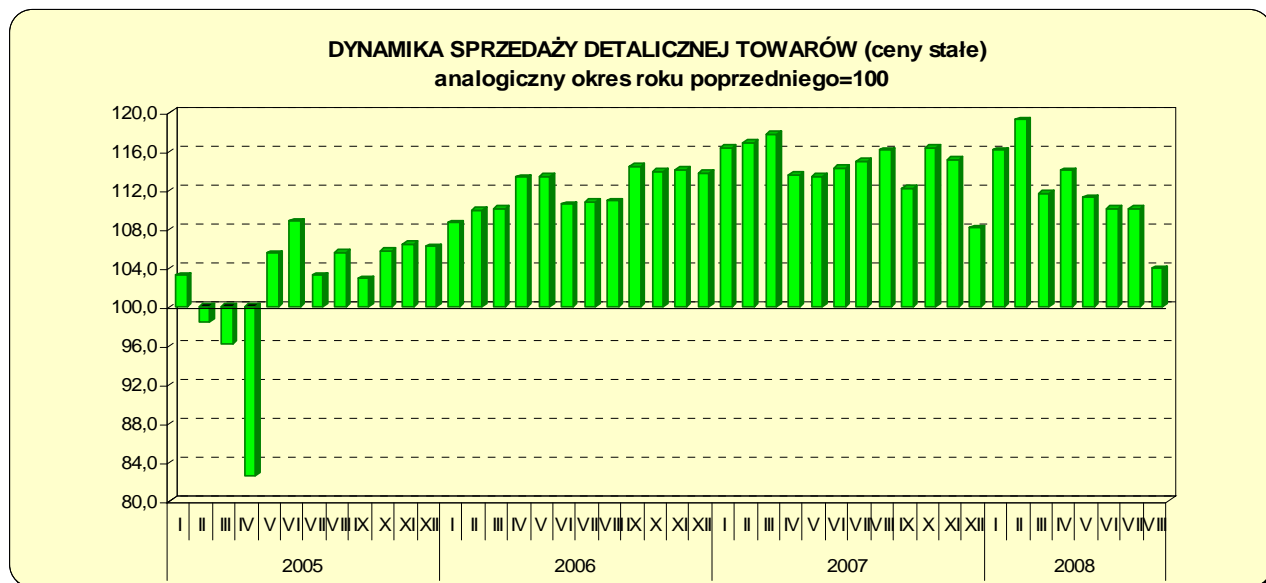
Formy budownictwa mieszkaniowego	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia		Mieszkania, których budowę rozpoczęto	
	I–VIII 2008			
	w liczbach bezwzględnych	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych	analogiczny okres roku poprzedniego=100
Ogółem	159688	100,0	126744	102,5
indywidualne.....	78377	104,1	71110	106,6
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	70785	98,5	47973	98,4
spółdzielcze.....	4178	63,1	3942	71,8
społeczne czynszowe	2848	153,0	2068	102,6
komunalne.....	3161	87,2	1429	347,7
zakładowe	339	80,9	222	81,9

Szacuje się, że w końcu sierpnia br. **w budowie** było 711,7 tys. mieszkań, tj. o 5,5% więcej niż przed rokiem.

Rynek wewnętrzny

W sierpniu br. notowano znacznie niższą niż w poprzednich miesiącach dynamikę **sprzedaży detalicznej** (w cenach stałych) zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób). Wzrost w skali roku wyniósł 3,9% (wobec 10,1% przed miesiącem oraz 16,1% w sierpniu ub. roku).

Na zwiększenie się sprzedaży ogółem wpłynął głównie wzrost w grupach: paliwa stałe, ciepłe i gazowe (o 2,3%), pozostałe (o 4,1%) oraz meble, rtv, agd (o 28,1%). W grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe, posiadającej najwyższy udział w strukturze sprzedaży detalicznej, odnotowano znaczne osłabienie dynamiki (spadek o 7,9%, wobec wzrostu o 13,7% w analogicznym okresie ub. roku). Najbardziej zmniejszyła się sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli i części (spadek o 16,2%, wobec wzrostu o 39,0% przed rokiem).

Dynamika (w cenach stałych) sprzedaży detalicznej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2007		2008	
	VIII	I-VIII	VIII	I-VIII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			
Ogółem ^{a)}	116,1	115,2	103,9	111,7
w tym:				
pojazdy samochodowe, motocykle, części	139,0	136,1	83,8	112,2
paliwa stałe, ciekłe i gazowe	108,5	107,4	102,3	106,1
żywność, napoje i wyroby tytoniowe	113,7	106,9	92,1	99,0
pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	123,7	124,4	125,6	127,8
farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	120,9	117,5	115,8	117,6
włókno, odzież, obuwie	133,9	139,7	139,6	140,1
meble, rtv, agd	114,5	124,9	128,1	131,2
prasa, książki, pozostała sprzedaż w wysp. sklepach	125,2	131,9	118,6	124,1
pozostałe	109,7	110,7	104,1	112,7

^{a)} Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać m.in. ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej (w cenach stałych) ogółem.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w sierpniu br. była o 0,3% wyższa niż przed rokiem. Sprzedaż przedsiębiorstw hurtowych wzrosła o 5,4%.

We wrześniu br. **ogólny klimat koniunktury** w przedsiębiorstwach handlu detalicznego oceniany jest nieco mniej optymistycznie niż przed miesiącem. Nadal pozytywne, choć bardziej ostrożne od formułowanych w sierpniu, są prognozy sprzedaży na najbliższe trzy miesiące.

Negatywnie przyszłą sprzedaż oceniają jedynie jednostki najmniejsze (o liczbie pracujących do 9 osób). Wśród jednostek o liczbie pracujących do 49 osób prognozy sytuacji finansowej również są pesymistyczne.

Wskazania ankietowanych firm dotyczące barier ograniczających działalność są zbliżone do notowanych przed rokiem i przed miesiącem. Nadal główną barierą jest konkurencja na rynku (71% wskazań). Istotnymi ograniczeniami są również koszty zatrudnienia (64% wskazań) oraz obciążenia na rzecz budżetu państwa (55% wskazań).

Wśród wskazywanych źródeł finansowania nie notuje się istotnych zmian. Wciąż największą rolę odgrywają fundusze własne (69% wskazań), kredyt bankowy (28% wskazań) i kredyt kupiecki (25% wskazań).

We wrześniu, podobnie jak w poprzednich miesiącach, głównym źródłem zaopatrzenia w towary są hurtownie (75% wskazań). Przedsiębiorstwa wykazują, że zaopatrują się także w krajowych zakładach produkcyjnych (37% wskazań) oraz dokonują zakupów bezpośrednio z importu (10% wskazań).

Transport

W sierpniu br. **sprzedaż usług**⁶ w jednostkach transportu ogółem (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w cenach stałych wzrosła o 5,8% w ujęciu rocznym. Spośród grup o znaczącym udziale w transporcie ogółem, wzrost sprzedaży usług odnotowano w transporcie samochodowym i kolejowym. Sprzedaż usług zrealizowanych w okresie styczeń-sierpień br. była o 3,8% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku.

Przewozy ładunków ogółem (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w sierpniu br. wyniosły, podobnie jak przed rokiem 31,7 mln ton. Wzrost przewozów ładunków obserwowano w transporcie samochodowym, rurociągowym, śródlądowym i lotniczym. Od początku roku przewieziono 244,4 mln ton ładunków, tj. o 1,9% więcej niż przed rokiem.

Transportem kolejowym przewieziono w sierpniu br. 12,0 mln ton ładunków, tj. o 8,7% mniej niż przed rokiem. Spadek przewozów ładunków wystąpił w większości grup, z wyjątkiem m.in.: węgla brunatnego, brykietów i koksu, wyrobów metalowych, wyrobów pochodzących z ropy naftowej, drewna i korka oraz pozostałych chemikaliów. W okresie styczeń-sierpień br. zanotowano

⁶ Obejmująca wpływy za przewozy ładunków, bagażu, poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu, a także wpływy z działalności biur podróży, pilotów wycieczek, przewodników turystycznych.

spadek przewozów ładunków o 4,8% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, do poziomu 98,3 mln ton.

Transportem samochodowym zarobkowym w sierpniu br. przewieziono 13,7 mln ton ładunków, tj. o 7,9% więcej niż przed rokiem, natomiast od początku roku – 102,8 mln ton, (wzrost o 14,4%). Potencjał przewozowy transportu samochodowego zarobkowego zwiększył się w porównaniu z sierpniem ub. roku o 11,4%, natomiast w stosunku do lipca br. wzrósł o 0,2%.

Transportem rurociągowym w sierpniu br. przetłoczono 4,6 mln ton ropy i produktów naftowych, tj. o 3,3% więcej niż przed rokiem, a w okresie styczeń-sierpień br. – 33,9 mln ton, tj. odpowiednio o 5,1% mniej.

Przewozy ładunków **żegluga śródlądową** w sierpniu br. wyniosły 0,6 mln ton, tj. o 4,8% więcej niż przed rokiem. Od początku roku przewieziono tą drogą 3,0 mln ton ładunków, tj. o 20,0% mniej w ujęciu rocznym.

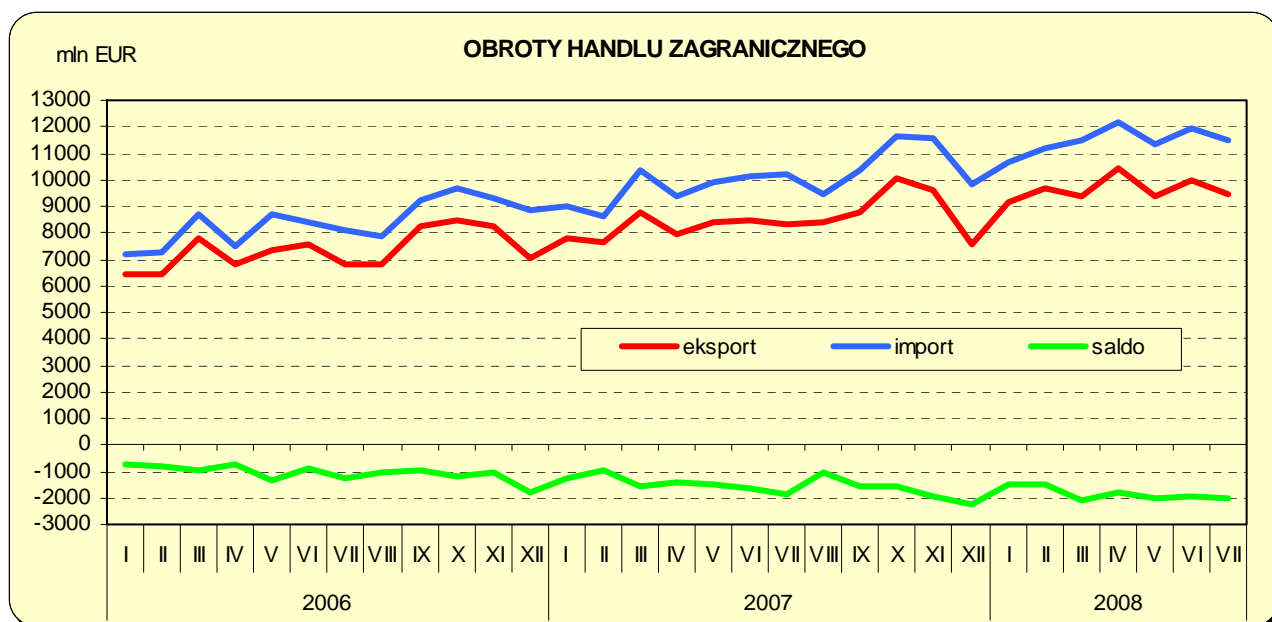
Żegluga morską w sierpniu br. przewieziono 0,8 mln ton ładunków (spadek o 3,6% w skali roku), natomiast od początku br. przewozy wyniosły 6,4 mln ton (spadek o 11,7%).

W portach morskich przeładowano w sierpniu br. 4,7 mln ton ładunków, tj. o 6,9% mniej niż przed rokiem. Obniżyły się przeładunki ładunków masowych ciekłych (z wyjątkiem ropy i przetworów naftowych), masowych suchych (z wyjątkiem węgla i koksu), kontenerów i pozostałych ładunków drobnicowych. Wzrosły przeładunki ładunków tocznych.

W okresie styczeń-sierpień br. przeładowano w portach 33,2 mln ton ładunków, tj. o 7,8% mniej niż rok temu. Przeładunki zmalały w portach: Gdańsk (o 18,2%) i Gdynia (o 14,0%), wzrosły natomiast w portach: Świnoujście (o 20,2%), Police (o 19,6%) oraz Szczecin (o 0,6%),

Handel zagraniczny

W okresie styczeń–lipiec br., obserwowano dalsze osłabienie dynamiki obrotów handlu zagranicznego wyrażonych w złotych i euro w skali roku, przy czym eksport rósł nieco wolniej niż import. Wzrosła wartość wymiany towarowej ze wszystkimi grupami krajów – w większym stopniu z krajami rozwijającymi się i krajami Europy Środkowo-Wschodniej niż z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE). Odnotowano dodatnie saldo obrotów z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE) oraz ujemne salda w obrotach z pozostałymi grupami krajów. Pogorszyła się relacja salda ogółem do eksportu. W imporcie ogółem wzrósł udział towarów z przeznaczeniem na cele inwestycyjne i z przeznaczeniem na cele konsumpcyjne, a zmniejszył się - z przeznaczeniem na zużycie pośrednie.

Eksport liczony w cenach bieżących w złotych był wyższy niż w okresie styczeń–lipiec ub. roku o 7,4% i wyniósł 236404,8 mln zł, a import wzrósł o 8,4% do 281175,8 mln zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 44771,0 mln zł (przed rokiem minus 39382,0 mln zł). Obroty liczone w euro wzrosły po stronie eksportu o 17,6% do 67463,0 mln EUR, a po stronie importu – o 18,6% do 80249,9 mln EUR. Ujemne saldo wyniosło 12786,9 mln EUR (w okresie styczeń–lipiec ub. roku minus 10277,4 mln EUR). Eksport w dolarach USA wyniósł 103028,7 mln USD i był wyższy o 35,0%, a import – 122555,6 mln USD, tj. o 36,1% wyższy niż przed rokiem. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 19526,9 mln USD (przed rokiem minus 13695,3 mln USD).

W I półroczu br. eksport w cenach stałych był o 9,5%, a import – o 10,3% wyższy niż przed rokiem. W obrotach z krajami UE wolumen eksportu zwiększył się o 8,6%, z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 22,1%, a z krajami rozwijającymi się – o 18,3%. Wolumen towarów sprowadzanych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej wzrósł o 4,0%, sprowadzanych z krajów UE – o 8,0%, a z krajów rozwijających się – o 17,3%.

Ceny transakcyjne towarów eksportowanych (liczone w złotych) w I półroczu br. były o 1,0%, a towarów importowanych – o 0,5% niższe niż w analogicznym okresie ub. roku. **Wskaźnik terms of trade** ogółem kształtował się na poziomie 99,5, wobec 102,3 przed rokiem. Znacznie pogorszyły się uwarunkowania cenowe w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej, przede wszystkim na skutek wysokiej dynamiki cen importowanych paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych (głównie z Rosji), które wzrosły o 35,5% oraz obniżenia się, w porównaniu z okresem styczeń–czerwiec ub. roku, cen eksportowanych maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego (o 2,7%) oraz towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca (o 4,0%). W rezultacie, wskaźnik terms of trade wyniósł 78,4 (wobec 108,5 przed rokiem). Korzystne relacje cen odnotowano w obrotach z krajami rozwijającymi się – w wyniku spadku cen towarów importowanych (o 3,2%) i wzrostu cen towarów eksportowanych (o 5,7%) wskaźnik terms of trade ukształtował się na poziomie 109,2 (wobec 109,0 w I półroczu ub. roku). W wymianie z krajami UE wskaźnik terms of trade wyniósł 100,2 (wobec 99,7 przed rokiem).

Obroty handlu zagranicznego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–VII 2008						2007	
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I–VII 2007=100			I–VII	
				w zł	w EUR	w USD	struktura w %	
EKSPORT	236404,8	67463,0	103028,7	107,4	117,6	135,0	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	196212,5	55968,0	85329,6	104,8	114,7	131,5	83,0	85,0
w tym Unia Europejska	184066,1	52500,5	80004,0	105,0	114,9	131,6	77,9	79,7
w tym strefa euro	122125,5	34829,4	53065,9	104,4	114,2	130,8	51,7	53,2
Kraje rozwijające się	15713,8	4491,8	6919,4	125,2	137,3	158,9	6,6	5,7
Kraje Europy Śr.-Wsch.	24478,5	7003,2	10779,7	120,3	132,0	152,7	10,4	9,3
IMPORT	281175,8	80249,9	122555,6	108,4	118,6	136,1	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	196087,4	55969,4	85426,3	104,4	114,3	131,1	69,7	72,4
w tym Unia Europejska	176086,7	50254,5	76656,8	103,8	113,6	130,2	62,6	65,4
w tym strefa euro	133979,1	38232,0	58310,1	103,9	113,7	130,3	47,6	49,7
Kraje rozwijające się	51093,7	14576,5	22290,2	113,1	123,8	142,3	18,2	17,4
Kraje Europy Śr.-Wsch.	33994,7	9704,0	14839,1	128,2	140,2	161,0	12,1	10,2
SALDO	-44771,0	-12786,9	-19526,9	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte	125,1	-1,4	-96,7	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska	7979,4	2246,0	3347,2	x	x	x	x	x
w tym strefa euro	-11853,6	-3402,6	-5244,2	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się	-35379,9	-10084,7	-15370,8	x	x	x	x	x
Kraje Europy Śr.-Wsch.	-9516,2	-2700,8	-4059,4	x	x	x	x	x

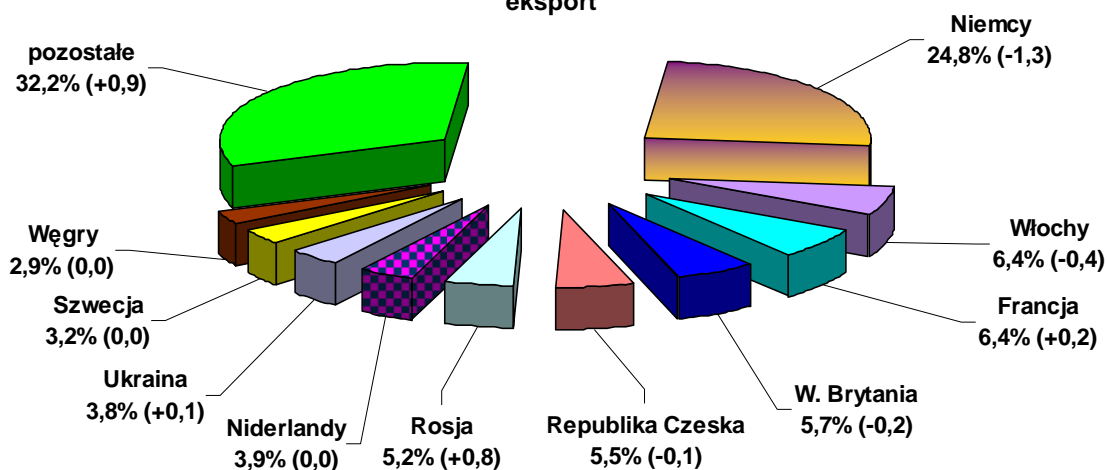
W strukturze geograficznej obrotów w okresie styczeń–lipiec br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, wzrósł udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej i krajów rozwijających się, natomiast obniżył się – krajów rozwiniętych.

W porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku odnotowano wzrost eksportu do krajów Unii Europejskiej o 5,0% do 184066,1 mln zł oraz importu z UE o 3,8% do 176086,7 mln zł. Dodatkowo saldo wyniosło 7979,4 mln zł, wobec 5574,1 mln zł przed rokiem. Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 52500,5 mln EUR, a w imporcie 50254,5 mln EUR i były większe niż przed rokiem odpowiednio o 14,9% i o 13,6%. Dodatkowo saldo wyniosło 2246,0 mln EUR, wobec 1443,8 mln EUR w okresie styczeń–lipiec ub. roku. Eksport do krajów Unii Europejskiej stanowił 77,9% wartości eksportu ogółem, a import z tych krajów – 62,6% wartości importu ogółem (wobec odpowiednio 79,7% i 65,4% przed rokiem).

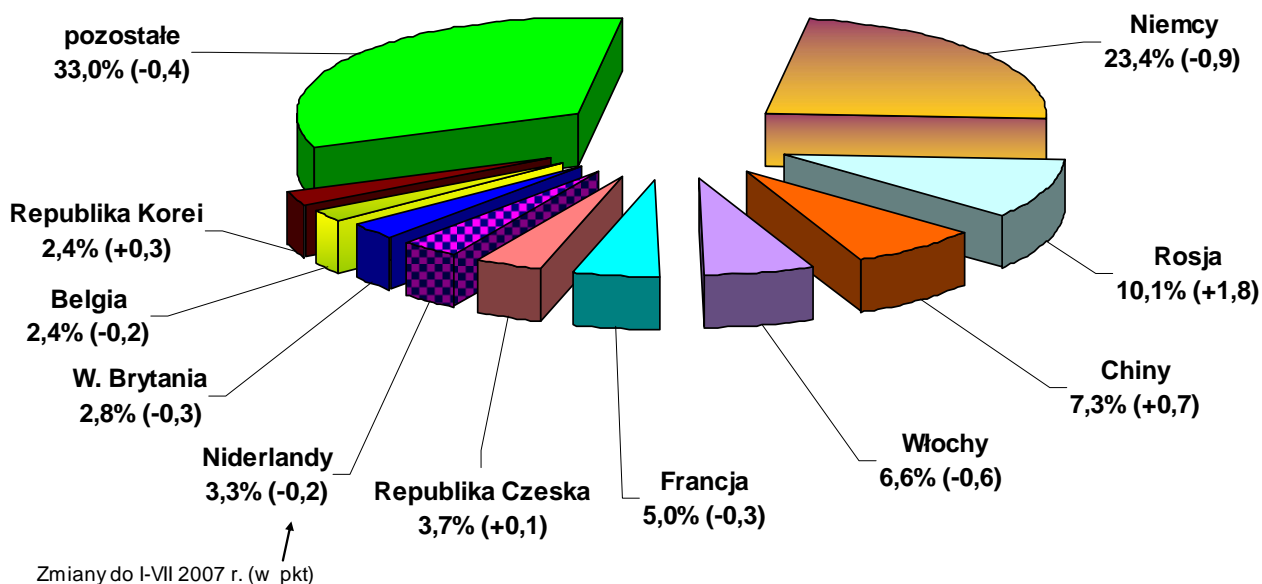
Wartość obrotów z **Niemcami** – głównym partnerem handlowym, w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku, wzrosła w eksporcie o 2,1% do poziomu 58704,8 mln zł (16747,4 mln EUR), a w imporcie o 4,2% do 65681,1 mln zł (18739,9 mln EUR). Wymiana zamknęła się ujemnym saldem 6976,3 mln zł (minus 1992,5 mln EUR), wobec ujemnego salda 5525,1 mln zł (minus 1442,2 mln EUR) przed rokiem. Udział Niemiec obniżył się w eksporcie ogółem z 26,1% w okresie styczeń–lipiec ub. roku do 24,8%, a w imporcie ogółem z 24,3% do 23,4%. W wymianie z Niemcami wg sekcji SITC zaobserwowano m.in. wzrost eksportu chemikaliów i produktów pokrewnych, maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych oraz żywności i zwierząt żywych, natomiast spadek eksportu m.in. różnych wyrobów przemysłowych, surowców niejadalnych z wyjątkiem paliw oraz towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca. W imporcie wzrosła m.in. wartość dostaw paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, żywności i zwierząt żywych, chemikaliów i produktów pokrewnych oraz maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, natomiast zmniejszył się import m.in. towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca.

**STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW
HANDLU ZAGRANICZNEGO
w okresie styczeń–lipiec 2008 r.**

eksport

import

Wśród naszych partnerów handlowych kolejne pozycje zajmowały: **w eksporcie** – Włochy (6,4%), Francja (6,4%), W. Brytania (5,7%), Republika Czeska (5,5%), Rosja (5,2%), Niemcy (3,9%), Ukraina (3,8%), Szwecja (3,2%), Węgry (2,9%), a **w imporcie** – Rosja (10,1%), Chiny (7,3%), Włochy (6,6%), Francja (5,0%), Republika Czeska (3,7%), Niemcy (3,3%), W. Brytania (2,8%), Belgia (2,4%) oraz Republika Korei (2,4%).

Obroty towarowe z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej**, w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku, wzrosły w eksporcie o 20,3% do poziomu 24478,5 mln zł (7003,2 mln EUR), a w imporcie - o 28,2% do 33994,7 mln zł (9704,0 mln EUR). Wymiana zamknęła się ujemnym saldem 9516,2 mln zł (minus 2700,8 mln EUR), wobec ujemnego salda 6170,0 mln zł (minus 1613,3 mln EUR) w okresie styczeń–lipiec ub. roku. Eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej stanowił 10,4% eksportu ogółem, a import – 12,1% importu ogółem (wobec odpowiednio 9,3% i 10,2% przed rokiem).

Po siedmiu miesiącach br. **Rosja** zajmowała, podobnie jak przed rokiem, 6 miejsce wśród odbiorców polskich towarów oraz 2 miejsce wśród dostawców towarów na nasz rynek. Eksport do Rosji zwiększył się o 28,9% i wyniósł 12341,2 mln zł (3530,5 mln EUR), natomiast import z Rosji wzrósł o 31,8% do poziomu 28322,9 mln zł (8081,1 mln EUR). Ujemne saldo obrotów wyniosło 15981,7 mln zł (minus 4550,6 mln EUR), wobec minus 11922,0 mln zł (minus 3112,6 mln EUR) przed rokiem. Udział Rosji zwiększył się w eksporcie ogółem z 4,4% w okresie styczeń–lipiec ub. roku do 5,2%, a w imporcie ogółem - z 8,3% do 10,1%.

W obrotach z Rosją wg sekcji SITC wzrósł eksport m.in. maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, chemikaliów i produktów pokrewnych, różnych wyrobów przemysłowych oraz towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca, a zmniejszył się – m.in. żywności i zwierząt żywych. W imporcie, obok wzrostu wartości dostaw paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, zwiększyły się obroty m.in. chemikaliami i produktami pokrewnymi oraz surowcami niejadalnymi z wyjątkiem paliw, natomiast obniżył się import m.in. towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca.

W obrotach ogółem **wg sekcji SITC**, w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku, odnotowano wzrost eksportu we wszystkich sekcjach, z wyjątkiem olejów, tłuszczu i wosków zwierzęcych i roślinnych. Najbardziej zwiększyła się wartość eksportu paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych. W imporcie największy wzrost wystąpił w sekcjach: oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne oraz paliwa mineralne, smary i materiały pochodne, natomiast zmniejszyła się wartość dostaw napojów i tytoniu oraz towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca. W strukturze towarowej eksportu wzrósł udział m.in. maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, a obniżył się – m.in. towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca oraz różnych wyrobów przemysłowych. W imporcie najbardziej zwiększył się udział paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, a zmniejszył się – towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca.

Dynamika i struktura obrotów wg sekcji SITC (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–VII 2008			I–VII 2007
	w mln zł	I–VII 2007=100	struktura w %	
EKSPORT	236404,8	107,4	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	18889,1	105,8	8,0	8,1
Napoje i tytoń	2016,4	112,6	0,8	0,8
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	5555,4	103,4	2,4	2,4
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	9803,8	116,7	4,2	3,8
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	362,9	81,9	0,2	0,2
Chemikalia i produkty pokrewne	18011,8	111,4	7,6	7,3
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca	53311,1	101,5	22,5	23,9
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	99566,8	112,1	42,1	40,4
Różne wyroby przemysłowe	28708,0	100,3	12,1	13,0
IMPORT	281175,8	108,4	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	15209,0	110,9	5,4	5,3
Napoje i tytoń	1233,4	93,1	0,4	0,5
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	8565,9	111,3	3,1	3,0
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	32557,2	135,1	11,6	9,3
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	998,6	139,9	0,4	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne	37126,6	106,4	13,2	13,5
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca	54793,0	95,3	19,5	22,2
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	100374,7	108,8	35,7	35,6
Różne wyroby przemysłowe	23792,0	112,3	8,5	8,2

W porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku eksport **produktów rolno-spożywczych** był wyższy o 5,5% i wyniósł 22138,0 mln zł (6319,7 mln EUR), a import wzrósł o 11,4% i ukształtował się na poziomie 19155,2 mln zł (5470,1 mln EUR). Obroty zamknęły się dodatnim saldem 2982,8 mln zł (849,6 mln EUR), wobec dodatniego salda 3775,4 mln zł (988,1 mln EUR) przed rokiem. Udział produktów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem wyniósł 9,4% (przed rokiem 9,5%), a w imporcie ogółem – 6,8% (przed rokiem 6,6%).

Obroty towarowe produktów rolno-spożywczych (wg CN) przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	I–VII 2008							
	eksport				import			
	w mln zł	w mln EUR	I–VII 2007 =100	struktura w %	w mln zł	w mln EUR	I–VII 2007 =100	struktura w %
			w zł				w zł	
Produkty rolno-spożywcze	22138,0	6319,7	105,5	100,0	19155,2	5470,1	111,4	100,0
Przetwory spożywcze	9774,2	2791,0	108,8	44,1	7286,1	2080,7	108,0	38,0
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	7984,1	2279,7	105,4	36,1	4320,2	1233,9	121,5	22,6
Produkty pochodzenia roślinnego	3912,7	1115,5	100,6	17,7	6465,9	1846,5	105,5	33,8
Oleje i tłuszcze	467,0	133,5	89,7	2,1	1083,0	309,0	140,3	5,6

Eksport **towarów wysokiej techniki** wyniósł 17465,9 mln zł (4981,0 mln EUR), tj. o 35,4% więcej niż w okresie styczeń–lipiec ub. roku, a import – 40717,3 mln zł (11609,9 mln EUR), tj. o 14,0% więcej. Obroty zamknęły się ujemnym saldem 23251,4 mln zł (minus 6628,9 mln EUR), wobec minus 22824,7 mln zł (minus 5945,0 mln EUR) przed rokiem. Udział towarów wysokiej

techniki w obrotach ogółem zwiększył się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku i wyniósł: w eksporcie – 7,4%, a w imporcie – 14,5% (przed rokiem odpowiednio 5,9% i 13,8%).

W okresie styczeń–lipiec br. zmniejszył się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku udział wartości **obrotu uszlachetniającego** w eksporcie i imporcie i wyniósł odpowiednio: 6,8% (wobec 7,6% przed rokiem) oraz 4,6% (wobec 4,9%).

W strukturze **rozdysponowania importu wg głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku, nieco wzrósł udział towarów z przeznaczeniem na dobra inwestycyjne (do 17,4%) oraz na cele konsumpcyjne (do 18,9%), w wyniku wysokiej dynamiki obrotów w tych kategoriach (wzrost odpowiednio o 9,3% i 9,6%). Wzrost importu towarów z przeznaczeniem na zużycie pośrednie wyniósł 7,8%, a jego udział w imporcie ogółem zmniejszył się z 64,1% do 63,7%.

W strukturze **rozdysponowania eksportu wg głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku, wzrósł udział eksportu towarów z przeznaczeniem na **dobra inwestycyjne** (z 11,2% do 12,2%) oraz eksportu towarów z przeznaczeniem na **cele konsumpcyjne** (z 32,2% do 32,9%), obniżył się natomiast udział eksportu towarów na **zużycie pośrednie** (z 56,6% do 54,9%). We wszystkich kategoriach ekonomicznych odnotowano wzrost eksportu towarów, w tym z przeznaczeniem na dobra inwestycyjne o 16,7%, na cele konsumpcyjne o 9,7% i na zużycie pośrednie o 4,3%.

Struktura rozdysponowania importu i eksportu wg głównych kategorii ekonomicznych kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	I–VII 2007	I–VII 2008	I–VII 2007=100
	struktura w %		
IMPORT	100,0	100,0	108,4
Z przeznaczeniem na dobra inwestycyjne	17,2	17,4	109,3
w tym:			
dobra inwestycyjne z wyjątkiem środków transportu	75,7	76,3	110,3
środki transportu przemysłowe	24,3	23,7	106,5
Towary konsumpcyjne	18,7	18,9	109,6
w tym:			
towary nietrwałego użytku	28,2	27,6	107,1
samochody osobowe	20,4	21,6	116,1
Zużycie pośrednie	64,1	63,7	107,8
w tym:			
towary zaopatrzeniowe dla przemysłu przetworzone	52,4	48,1	98,9
paliwa i smary nieprzetworzone	12,2	15,5	137,1
części i akcesoria do dóbr inwestycyjnych	13,9	13,7	106,3
części i akcesoria dla środków transportu	10,2	10,9	114,2
EKSPORT	100,0	100,0	107,4
Z przeznaczeniem na dobra inwestycyjne	11,2	12,2	116,7
w tym:			
dobra inwestycyjne z wyjątkiem środków transportu	62,0	61,5	115,8
środki transportu przemysłowe	38,0	38,5	118,0
Towary konsumpcyjne	32,2	32,9	109,7
w tym:			
towary nietrwałego użytku	25,6	26,3	112,8
samochody osobowe	17,8	19,0	116,9
Zużycie pośrednie	56,6	54,9	104,3
w tym:			
towary zaopatrzeniowe dla przemysłu przetworzone	52,4	51,4	102,2
części i akcesoria dla środków transportu	22,7	22,4	103,1
części i akcesoria do dóbr inwestycyjnych	12,6	13,6	112,3

Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji

Rachunek bieżący bilansu płatniczego⁷ w lipcu br. zamknął się ujemnym saldem w kwocie 1222 mln EUR, wobec minus 1252 mln EUR w analogicznym okresie ub. roku. O poprawie salda o 30 mln EUR zdecydowała w głównej mierze wyższa niż przed rokiem (o 558 mln EUR) nadwyżka przychodów nad rozchodami w transferach bieżących, co pozwoliło zneutralizować wpływ deficytu w rozliczeniach obrotów towarowych oraz dochodów. Wpływy netto z tytułu usług w skali roku obniżyły się.

Saldo obrotów towarowych w lipcu br. wyniosło minus 1563 mln EUR (w lipcu 2007 r. minus 1299 mln EUR). Wpływy za eksport towarów wzrosły do 10568 mln EUR (o 1953 mln EUR, tj. o 22,7% w skali roku). Zwiększyły się również wypłaty za import, osiągając 12131 mln EUR (o 2217 mln EUR, tj. o 22,4% więcej niż przed rokiem).

Saldo usług w lipcu br. było dodatnie w kwocie 146 mln EUR, wobec 217 mln EUR przed rokiem. Przychody z tytułu eksportu usług wyniosły 2275 mln EUR (wzrost w stosunku do ub. roku o 330 mln EUR, tj. o 17,0%), a rozchody z tytułu importu usług – 2129 mln EUR (wzrost o 401 mln EUR tj. o 23,2%). Na wartość salda usług złożyły się: dodatnie saldo usług transportowych (259 mln EUR), dodatnie saldo podróży zagranicznych (44 mln EUR) oraz ujemne saldo pozostałych usług (157 mln EUR).

Saldo dochodów w lipcu br. wyniosło minus 812 mln EUR (przed rokiem minus 619 mln EUR). Przychody z tytułu dochodów zrealizowano w wysokości 851 mln EUR, a rozchody w wysokości 1663 mln EUR (odpowiednio wzrost o 80 mln EUR i 273 mln EUR, tj. o 10,4% i 19,6%). Na wielkość salda dochodów wpłynęło: dodatnie saldo wynagrodzeń pracowników (370 mln EUR) i ujemne saldo dochodów z inwestycji (1182 mln EUR).

Saldo transferów bieżących w lipcu br. było dodatnie w kwocie 1007 mln EUR (przed rokiem 449 mln EUR). Przychody wyniosły 1375 mln EUR (o 572 mln EUR, tj. o 71,2% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku), podczas gdy rozchody w kwocie 368 mln EUR były niewiele wyższe niż przed rokiem (o 14 mln EUR, tj. o 4,0%). Na poziom salda transferów bieżących wpłynął m.in. napływ środków z Unii Europejskiej w wysokości 738 mln EUR oraz składki i opłaty członkowskie do budżetu UE w wysokości 142 mln EUR.

⁷ Opracowano na podstawie materiałów „Bilans Płatniczy” przekazanych przez NBP.

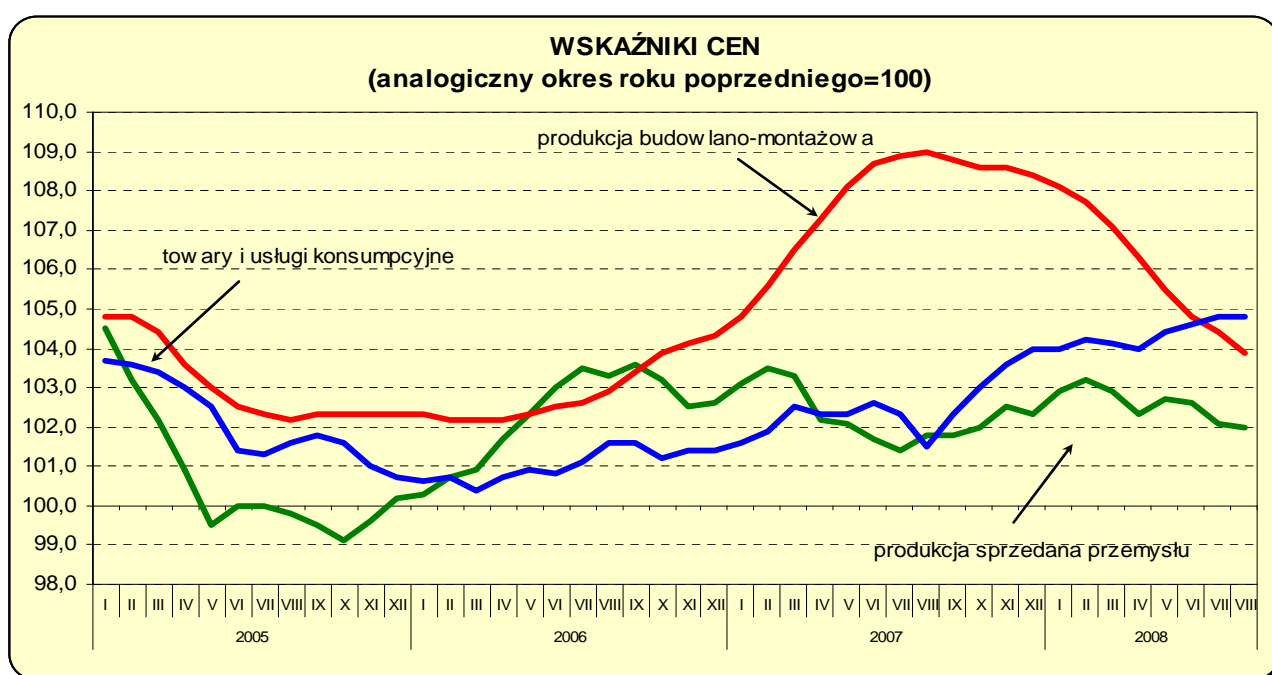
Rachunek bieżący stanowi komponent bilansu płatniczego na bazie transakcji. Jest to statystyczne zestawienie transferów finansowych obrotów z zagranicą, prezentujące w usystematyzowany sposób transakcje gospodarcze zrealizowane przez Polskę z resztą świata (tzn. między rezydentami i nierezydentami). Bilans płatniczy, oprócz rachunku bieżącego, zawiera także rachunek kapitałowy i finansowy, saldo błędów i opuszczeń oraz stan oficjalnych aktywów rezerwowych.

Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2007	VII 2008	zmiana do VII 2007
	w mln EUR		
RACHUNEK BIEŻĄCY	-1252	-1222	30
Saldo obrotów towarowych	-1299	-1563	-264
Eksport	8615	10568	1953
Import	9914	12131	2217
Saldo usług	217	146	-71
Przychody	1945	2275	330
Rozchody	1728	2129	401
Saldo dochodów	-619	-812	-193
Przychody	771	851	80
Rozchody	1390	1663	273
Saldo transferów bieżących	449	1007	558
Przychody	803	1375	572
Rozchody	354	368	14

Ceny

W sierpniu br. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku utrzymał się na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem. Dalsze spowolnienie tempa wzrostu cen obserwowano w budownictwie i przemyśle. W ujęciu miesięcznym zanotowano spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych. Nadal obserwowano zwolnienie wzrostu cen w budownictwie, a w przemyśle, po nieznacznym spadku cen w lipcu, w sierpniu ponownie odnotowano ich wzrost. Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz cen produkcji sprzedanej przemysłu w okresie styczeń–sierpień br. w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku była wyższa od notowanej odpowiednio przed rokiem, natomiast w produkcji budowlano-montażowej – niższa.

Według wstępnych danych, **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** w sierpniu br. wzrosły o 0,2% w porównaniu z poprzednim miesiącem. Ceny w górnictwie podniesiono o 0,4%, w tym w górnictwie węgla kamiennego i brunatnego; wydobywaniu torfu – o 1,2%, przy spadku cen w górnictwie rud metali – o 3,6%. W sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę ceny wzrosły o 0,2%. W przetwórstwie przemysłowym zanotowano wzrost cen o 0,1%, w tym m.in. produkcji metali (o 2,6%), wyrobów chemicznych (o 1,7%), wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (o 0,4%), wyrobów z metali (o 0,2%) oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 0,1%). Ceny produkcji artykułów spożywczych i napojów ukształtowały się na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem. Obniżono natomiast m.in. ceny produkcji wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (o 0,5%) oraz koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 2,6%).

W okresie styczeń–sierpień br. ceny produkcji sprzedanej przemysłu rosły nieco wolniej niż przed rokiem (3,2%, wobec 3,5%). Najwyższy wzrost cen notowano w górnictwie – o 16,7%, w tym w górnictwie węgla kamiennego i brunatnego; wydobywaniu torfu – o 23,0%. Ceny w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę były o 9,2% wyższe niż w grudniu ub. roku. Wzrosły również ceny w przetwórstwie przemysłowym (o 1,6%). Znacznie podnieśli ceny producenci m.in. metali (o 17,9%, w tym żeliwa i stali oraz stopów żelaza – o 31,1%, przy spadku cen produkcji metali szlachetnych i nieżelaznych – o 12,5%) oraz koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 17,6%). Wzrosły również ceny m.in. wyrobów chemicznych (o 7,9%), wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (o 1,3%) oraz wyrobów z metali (o 1,3%). Ceny produkcji artykułów spożywczych i napojów podniesiono o 0,1%, w tym produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 11,6%, produkcji, przetwórstwa i konserwowania mięsa i wyrobów z mięsa – o 5,1%, spadły natomiast ceny wytwarzania wyrobów mleczarskich – o 10,7%. Niższe niż w grudniu ub. roku były ceny produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (o 2,1%) oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 4,7%).

Szacuje się, że w sierpniu br. **ceny produkcji budowlano-montażowej**, w porównaniu z poprzednim miesiącem, wzrosły o 0,1%. W wyniku notowanego w kolejnych miesiącach br. wzrostu, w sierpniu ceny w budownictwie były o 2,5% wyższe niż w grudniu ub. roku (wobec odpowiednio 6,6% przed rokiem).

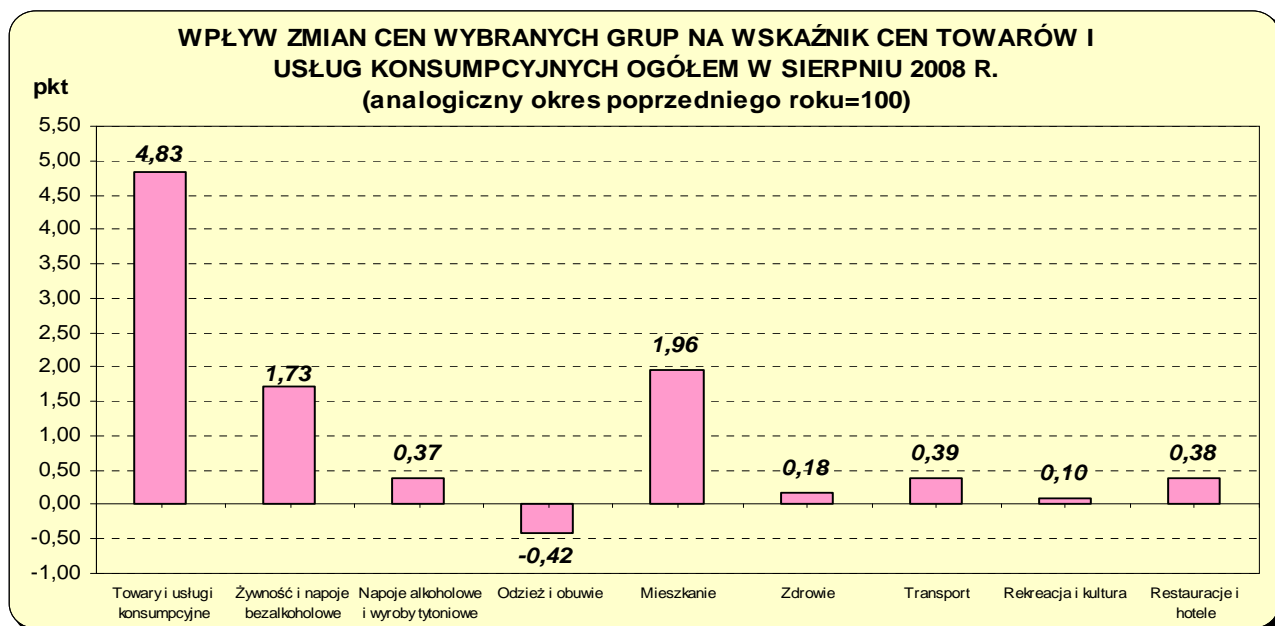
Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu				Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	
2007	Grudzień roku poprzedniego=100				
VIII.....	103,5	107,2	103,2	103,7	106,6
2008					
VIII.....	103,2	116,7	101,6	109,2	102,5
2007	Miesiąc poprzedni=100				
I.....	100,6	99,9	100,3	103,1	100,5
II.....	100,3	99,9	100,3	100,0	100,8
III.....	100,5	101,7	100,4	100,1	101,0
IV.....	100,5	104,6	100,3	100,1	101,1
V.....	100,4	99,6	100,4	100,1	101,1
VI.....	100,5	100,3	100,6	100,1	100,9
VII.....	100,3	101,8	100,3	100,1	100,6
VIII.....	100,3	99,3	100,4	100,1	100,6
IX.....	100,0	99,6	100,0	100,0	100,5
X.....	99,7	101,2	99,5	100,0	100,5
XI.....	99,9	96,3	100,1	100,0	100,2
XII.....	99,3	98,4	99,2	100,0	100,2
2008					
I.....	101,2	109,6	100,6	102,3	100,3
II.....	100,6	101,8	100,3	102,2	100,5
III.....	100,2	101,4	100,2	100,1	100,4
IV.....	99,9	100,5	99,7	100,9	100,4
V.....	100,8	99,0	100,7	103,0	100,3
VI.....	100,4	100,3	100,4	100,1	100,3
VII.....	99,9	102,9	99,7	100,2	100,2
VIII.....	100,2	100,4	100,1	100,2	100,1
2007	Analogiczny okres roku poprzedniego=100				
I.....	103,1	110,2	102,3	105,1	104,8
II.....	103,5	108,4	102,9	105,2	105,6
III.....	103,3	108,1	102,6	105,2	106,5
IV.....	102,2	105,5	101,7	103,5	107,3
V.....	102,1	100,8	101,9	103,6	108,1
VI.....	101,7	102,3	101,4	103,6	108,7
VII.....	101,4	100,6	101,1	103,6	108,9
VIII.....	101,8	100,6	101,6	103,7	109,0
IX.....	101,8	99,4	101,7	103,7	108,8
X.....	102,0	101,1	101,7	103,7	108,6
XI.....	102,5	100,7	102,4	103,8	108,6
XII.....	102,3	102,4	101,9	103,7	108,4

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu				Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	
2008					
I	102,9	112,3	102,2	102,9	108,1
II	103,2	114,5	102,1	105,2	107,7
III	102,9	114,1	101,9	105,1	107,1
IV	102,3	109,6	101,3	106,0	106,3
V	102,7	108,9	101,5	109,1	105,5
VI	102,6	109,0	101,3	109,1	104,8
VII	102,1	110,2	100,7	109,2	104,4
VIII	102,0	111,4	100,4	109,3	103,9
I-VIII	102,6	111,2	101,4	107,0	105,9
2007					
I-VIII	102,4	104,3	101,9	104,2	107,4

W sierpniu br. zanotowano spadek **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w skali miesiąca (o 0,4%). Niższe niż w lipcu były m.in. ceny żywności i napojów bezalkoholowych, odzieży i obuwia, a także towarów i usług związanych z transportem. Wpłynęło to na obniżenie wskaźnika cen konsumpcyjnych ogółem odpowiednio o 0,42 pkt, 0,09 pkt i 0,07 pkt.

W skali roku wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w sierpniu br. wyniósł 4,8%. Najbardziej zwiększyły się ceny w zakresie mieszkania oraz żywności i napojów bezalkoholowych, co przyczyniło się do podwyższenia wskaźnika cen konsumpcyjnych ogółem odpowiednio o 1,96 pkt i 1,73 pkt. Niższe były ceny odzieży i obuwia, co wpłynęło na obniżenie wskaźnika cen konsumpcyjnych ogółem odpowiednio o 0,42 pkt.

W okresie styczeń–sierpień br. ceny konsumpcyjne wzrosły o 2,4% (wobec 1,6% przed rokiem).

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowała się następująco:

Okresy	Ogółem	żywność i napoje bezalko- holowe	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	odzież i obuwie	mieszkanie	zdrowie	transport	łącznie	rekreacja i kultura	edukacja	restauracje i hotele
2007	Grudzień roku poprzedniego=100										
VIII	101,6	101,6	103,9	92,8	102,5	102,0	107,2	97,9	98,6	100,7	102,5
2008											
VIII	102,4	100,2	105,0	92,3	106,7	102,4	102,7	100,4	101,9	101,5	104,8
2007	Miesiąc poprzedni=100										
I	100,4	101,1	100,1	97,7	100,9	100,3	99,3	99,9	100,3	100,2	100,2
II	100,3	100,7	100,1	98,3	100,2	100,2	101,0	100,0	100,0	100,0	100,3
III	100,5	100,8	100,0	99,3	100,2	100,6	102,5	100,0	99,9	100,0	100,3
IV	100,5	100,9	100,1	99,9	100,3	100,2	101,9	100,0	99,9	100,0	100,3
V	100,5	101,2	100,3	100,0	100,3	100,2	100,8	100,0	100,0	100,0	100,4
VI	100,0	99,0	100,9	99,9	100,3	100,1	101,5	100,0	100,1	100,0	100,4
VII	99,7	98,4	101,4	98,8	100,2	100,2	100,3	100,0	100,5	100,3	100,4
VIII	99,6	99,4	101,1	98,8	100,2	100,1	99,8	98,1	97,9	100,0	100,2
IX	100,8	102,4	100,6	99,9	100,3	100,1	100,2	100,0	99,6	100,7	100,6
X	100,6	101,7	100,3	100,2	100,5	100,2	100,0	100,0	99,6	101,1	100,5
XI	100,7	101,5	100,2	100,2	100,3	100,1	101,3	100,0	99,9	100,1	100,6
XII	100,3	100,3	100,3	99,8	100,2	100,6	100,2	100,3	100,5	100,0	100,3
2008											
I	100,7	101,1	100,3	96,8	101,8	100,4	99,1	100,5	100,9	100,6	100,6
II	100,4	100,2	100,2	98,4	101,7	100,4	99,8	99,8	99,7	100,2	100,6
III	100,4	100,4	100,2	101,0	100,3	100,4	100,8	100,0	99,9	100,1	100,6
IV	100,4	100,7	100,2	99,9	100,2	100,3	100,2	100,0	100,0	100,1	100,6
V	100,8	101,2	100,4	99,9	101,3	100,4	100,9	100,0	100,2	100,0	100,6
VI	100,2	99,4	100,7	99,7	100,3	100,3	102,0	100,4	101,0	100,1	100,7
VII	100,0	98,9	101,1	98,3	100,4	100,2	100,5	100,1	100,8	100,1	100,6
VIII	99,6	98,4	101,8	98,2	100,3	100,1	99,2	99,7	99,5	100,4	100,4
2007	Analogiczny okres roku poprzedniego=100										
I	101,6	102,8	101,6	92,2	103,4	101,2	98,1	102,1	102,1	101,1	102,5
II	101,9	103,2	101,7	92,5	103,4	101,3	99,4	102,1	102,2	101,1	102,7
III	102,5	104,3	101,8	92,5	103,6	101,8	102,0	102,1	102,2	101,1	102,8
IV	102,3	104,6	101,9	92,5	102,9	101,9	101,3	102,0	102,4	101,1	103,0
V	102,3	104,3	101,9	92,6	103,2	102,0	100,6	102,0	102,8	101,1	103,3
VI	102,6	104,4	102,5	92,6	103,5	102,0	102,2	102,0	102,9	101,1	103,4
VII	102,3	104,4	103,6	92,2	103,6	102,4	101,4	99,6	99,6	101,4	103,6
VIII	101,5	102,8	104,4	92,5	103,5	102,4	99,9	97,6	97,3	101,4	103,6
IX	102,3	105,1	104,8	92,7	103,5	102,4	101,3	97,5	97,4	101,7	103,8
X	103,0	106,6	105,0	92,8	103,6	102,5	103,9	97,6	97,4	102,5	104,0
XI	103,6	107,6	105,1	92,9	103,7	102,5	106,5	97,9	97,8	102,5	104,4
XII	104,0	107,9	105,4	92,9	103,9	103,1	108,9	98,1	98,2	102,6	104,5

Okresy	Ogółem	żywność i napoje bezalko- holowe	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	odzież i obuwie	mieszkanie	zdrowie	transport	łącznie	rekreacja i kultura	edukacja	restauracje i hotele
2008											
I	104,0	107,8	105,4	91,9	104,7	103,2	108,3	98,4	98,2	103,0	104,9
II	104,2	107,3	105,6	92,0	106,4	103,4	107,0	98,3	97,9	103,1	105,2
III	104,1	107,0	105,7	93,6	106,5	103,1	105,5	98,3	97,8	103,2	105,5
IV	104,0	106,8	105,9	93,6	106,4	103,2	103,8	98,3	98,0	103,2	105,8
V	104,4	107,0	106,0	93,5	107,5	103,4	104,1	98,3	98,2	103,2	106,0
VI	104,6	107,6	105,8	93,4	107,5	103,6	104,7	98,7	99,1	103,2	106,3
VII	104,8	107,8	105,6	92,9	107,8	103,6	105,0	98,8	99,4	103,1	106,6
VIII.....	104,8	106,9	106,4	92,4	108,0	103,5	104,3	100,7	101,4	103,5	106,8
I-VIII ..	104,4	107,3	105,8	92,9	106,8	103,4	105,3	98,7	98,7	103,2	105,9
2007											
I-VIII...	102,1	103,9	102,4	92,5	103,4	101,9	100,6	101,2	101,4	101,2	103,1

Sierpień br. był trzecim z kolei miesiącem sezonowego spadku cen **żywności i napojów bezalkoholowych** (o 1,6%, wobec 1,1% w lipcu i 0,6% w czerwcu). Największy wpływ na zmiany cen żywności miała obniżka cen warzyw (o 15,3%) oraz owoców (o 12,7%). Nastąpił również spadek m.in. cen cukru (o 0,8%) oraz artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (o 0,4%). Podniesiono ceny mięsa (o 0,8%), olejów i pozostałych tłuszczów (o 0,6%), pieczywa i produktów zbożowych (o 0,5%) oraz ryb (o 0,2%). Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,3%.

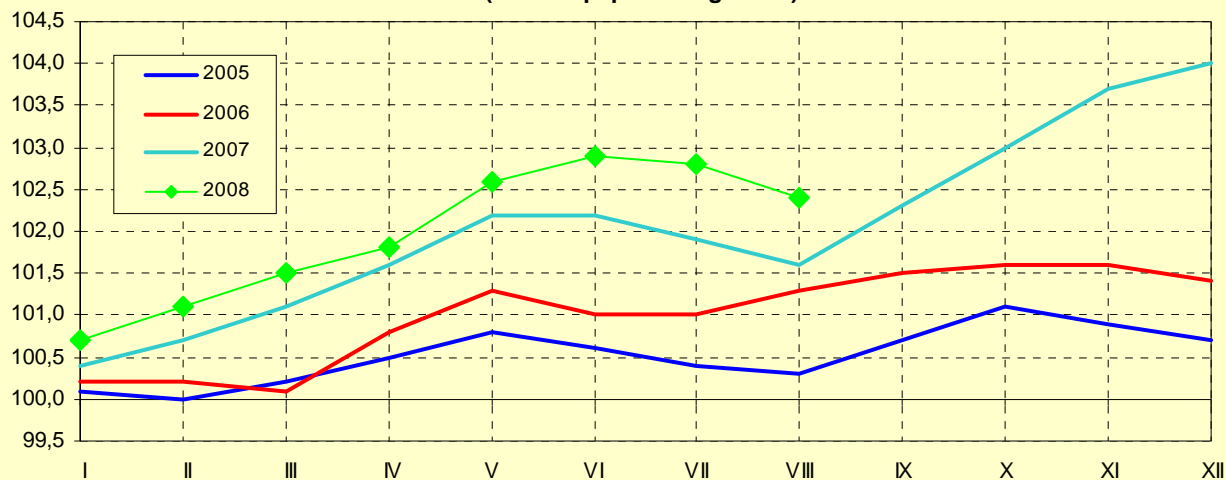
W okresie styczeń–sierpień br. ceny żywności i napojów bezalkoholowych podniesiono o 0,2%, (wobec wzrostu o 1,6% przed rokiem). Wzrosły ceny m.in. pieczywa i produktów zbożowych (o 5,9%, w tym ryżu – o 30,5%), mięsa (o 5,4%), ryb (o 1,8%) oraz olejów i pozostałych tłuszczów (o 1,2%). Obniżono natomiast m.in. ceny warzyw (o 20,4%), owoców (o 15,6%), cukru (o 12,7%) oraz artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (o 0,3%). Ceny napojów bezalkoholowych były wyższe o 3,1%.

Wzrost cen **napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych** w sierpniu br. wyniósł 1,8%, co było wynikiem dalszych podwyżek cen wyrobów tytoniowych (o 4,4%) oraz niewielkiego wzrostu cen napojów alkoholowych (o 0,3%). W okresie styczeń–sierpień br. ceny wyrobów tytoniowych wzrosły o 9,0%, a napojów alkoholowych – o 2,6%.

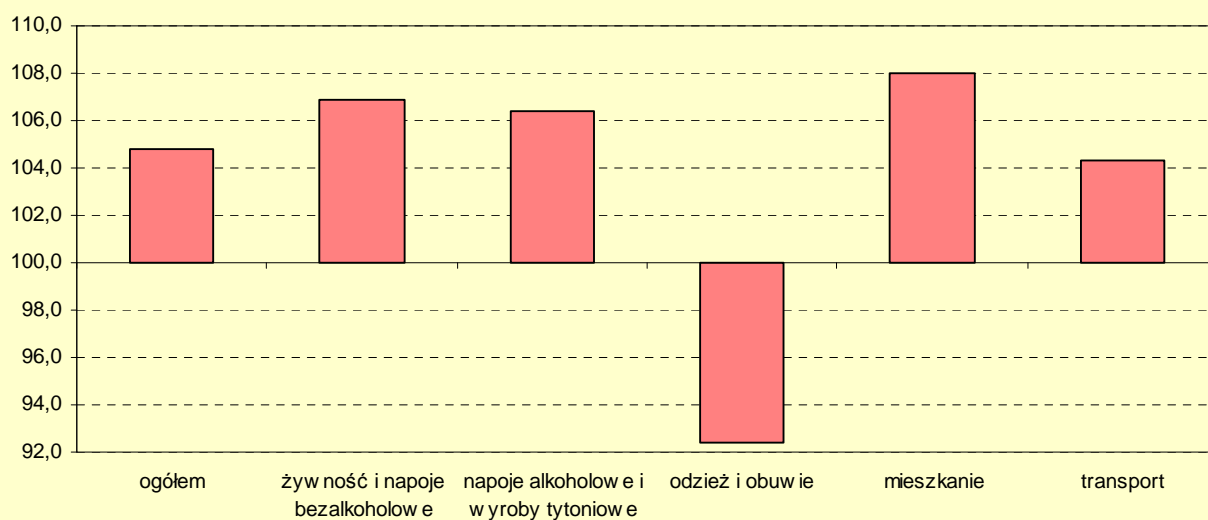
W sierpniu br. nadal spadały ceny **odzieży i obuwia**, które były o 1,8% niższe niż w lipcu br. (obuwia – o 2,8%, a odzieży – o 1,4%). W okresie ośmiu miesięcy br. ceny obuwia obniżyły się o 10,8%, a odzieży – o 6,4%.

Ceny towarów i usług związanych z **mieszkaniami** wzrosły w porównaniu z lipcem br. o 0,3%. Opłaty za najem mieszkania podniesiono o 0,4%, a ceny nośników energii wzrosły o 0,5%. Ceny artykułów i usług w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego podwyższono o 0,1%.

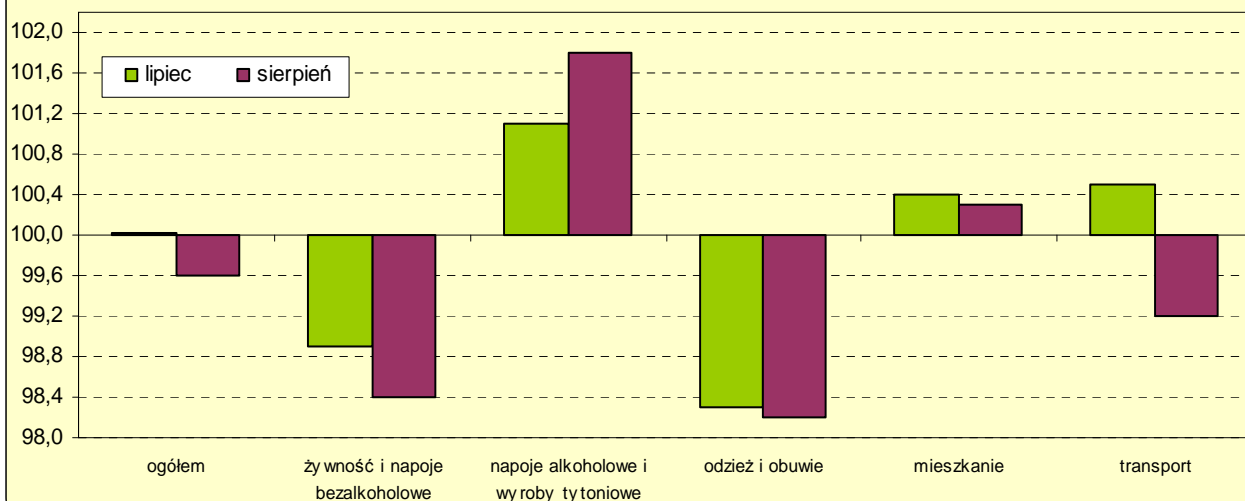
WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH
(XII roku poprzedniego=100)

WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W SIERPNIU 2008 R.
(analogiczny okres roku poprzedniego=100)

WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH
(miesiąc poprzedni=100)

W okresie styczeń–sierpień br. wzrost cen towarów i usług związanych z mieszkaniem wyniósł 6,7% (wobec 2,5% przed rokiem). Opłaty za najem mieszkania wzrosły o 3,6%. Ceny usług w zakresie wywozu nieczystości (śmieci) podniesiono o 37,4%, usług kanalizacyjnych – o 10,2% oraz zaopatrywania w wodę – o 6,8%. Wśród nośników energii znacznie podrożał gaz (o 11,7%), energia elektryczna (o 11,6%) oraz opał (o 9,0%). Ceny energii cieplnej podwyższono o 2,1%. Ceny artykułów i usług w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego podniesiono o 1,5%, w tym opłaty za usługi związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego – o 4,9%, przy spadku cen sprzętu gospodarstwa domowego o 1,1%.

Opłaty związane ze **zdrowiem** podniesiono w sierpniu br. o 0,1%, przy czym za usługi ambulatoryjne i medycyny niekonwencjonalnej płacono o 0,3% więcej niż w lipcu. W okresie ośmiu miesięcy br. wzrost cen w zakresie zdrowia wyniósł 2,4% (wobec 2,0% przed rokiem). Najbardziej podrożały usługi ambulatoryjne i medycyny niekonwencjonalnej (o 4,2%) oraz artykuły farmaceutyczne (o 1,7%).

W sierpniu br. zaobserwowano spadek cen związanych z **transportem** (o 0,8%, wobec wzrostu o 0,5% w lipcu). Ceny paliw do prywatnych środków transportu obniżono o 1,9%, w tym benzyny silnikowej – o 2,6%, przy wzroście cen gazu ciekłego o 3,2%. Ceny samochodów osobowych były niższe o 0,8%. Opłaty za usługi transportowe wzrosły o 1,7%. W okresie styczeń–sierpień br. wzrost cen w zakresie transportu wyniósł 2,7% (wobec 7,2% przed rokiem). Opłaty za usługi transportowe podniesiono o 6,9%, a ceny paliw – o 3,5%.

Opłaty dotyczące **łączości** obniżono w sierpniu br. o 0,3%. Były one o 0,4% wyższe od notowanych w grudniu ub. roku.

W sierpniu br. ceny związane z **rekreacją i kulturą** były niższe niż w lipcu br. o 0,5%. Nadal obniżały się ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego (o 1,6%). Ceny książek podniesiono o 0,6%. W okresie styczeń–sierpień br. ceny towarów i usług dotyczących rekreacji i kultury wzrosły o 1,9% (wobec spadku o 1,4% przed rokiem). Znacznie podwyższono opłaty związane z turystyką zorganizowaną (o 13,4%). Ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego obniżono o 10,5%.

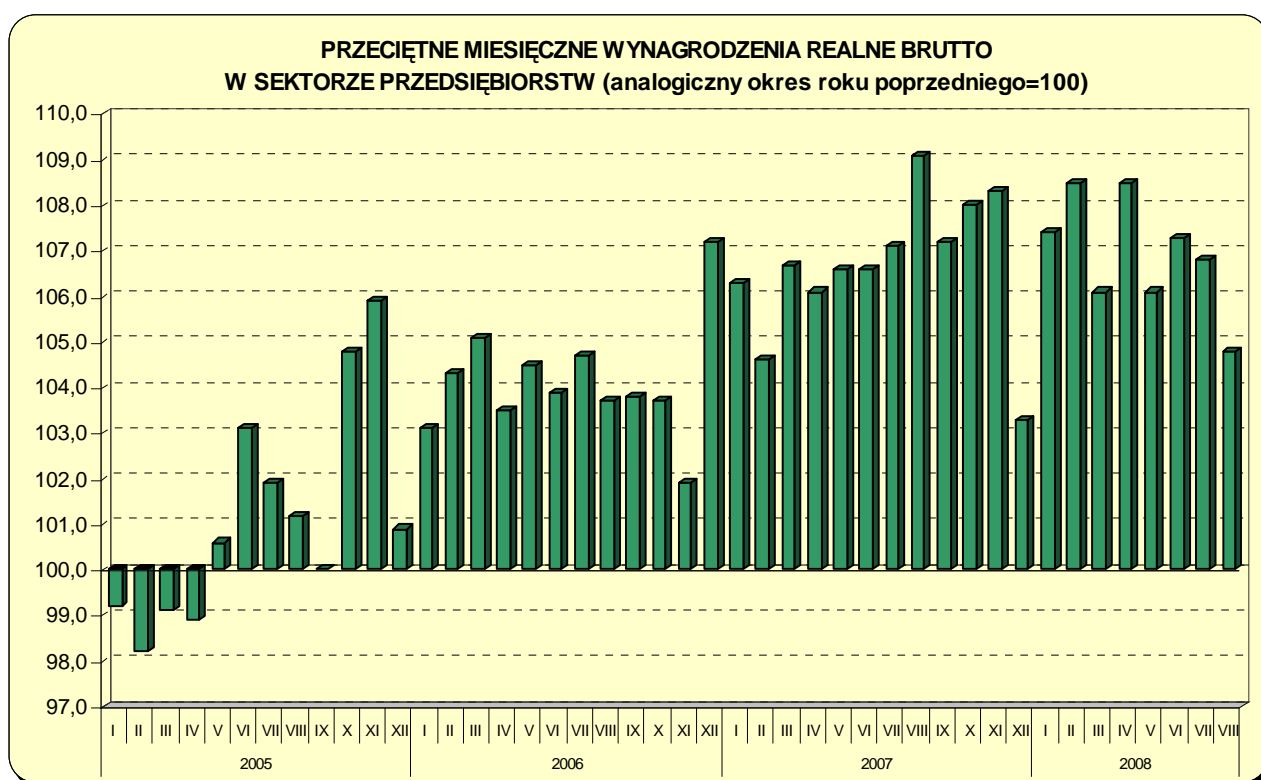
W sierpniu ceny w zakresie **edukacji** podniesiono o 0,4% w skali miesiąca oraz o 1,5% w stosunku do grudnia ub. roku.

Ceny w zakresie **restauracji i hoteli** wzrosły o 0,4% w stosunku do lipca br. i były o 4,8% wyższe niż w grudniu ub. roku.

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie wrzesień 2007 r. – sierpień 2008 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 4,1% (wobec 3,7% w okresie sierpień 2007 r. – lipiec 2008 r.). Ceny konsumpcyjne według zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)⁸ wzrosły w tym okresie o 4,1%.

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W sierpniu br. notowano osłabienie dynamiki wynagrodzeń nominalnych i realnych w porównaniu z poprzednimi miesiącami. Utrzymał się, obserwowany od marca, wzrost siły nabywczej przeciętnych miesięcznych emerytur i rent brutto w systemie pracowniczym, przy nieznacznym zwiększeniu w systemie rolniczym.

⁸ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej przez kraje członkowskie oraz kandydujące do UE. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych (w 2008 r. – struktura spożycia z 2006 r. w cenach grudnia 2007 r.). Grupowanie towarów i usług konsumpcyjnych oparto na Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu opracowanej na potrzeby HICP (COICOP/HICP).

W okresie styczeń–sierpień br. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 3125,13 zł i było o 11,3% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 8,8% przed rokiem). Najwyższa dynamika płac nadal notowana była w budownictwie (wzrost o 15,2%), obsłudze nieruchomości i firm (13,5%) oraz górnictwie (13,0%). W pozostałych sekcjach obserwowano dość wyrównane tempo wzrostu płac – od 9,4% w hotelach i restauracjach do 11,0% w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności. Spośród działów/grup o znaczącym udziale w zatrudnieniu najbardziej dynamiczny wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto miał miejsce w następujących działach/grupach: wznoszenie budynków i budowli; inżynieria lądowa i wodna (o 15,1%), górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu (o 14,6%), sprzedaż i naprawa pojazdów samochodowych i motocykli; sprzedaż detaliczna paliw (o 13,9%) oraz transport lądowy i rurociągowy (o 13,1%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu br. ukształtowało się na poziomie 3165,14 zł i było o 9,7% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 10,5% w analogicznym miesiącu ub. roku).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ogółem					
	VIII 2008		I–VIII 2008			
	w zł	VIII 2007=100	w zł	I–VIII 2007=100	bez wypłat z zysku w zł	I–VIII 2007=100
Sektor przedsiębiorstw	3165,14	109,7	3125,13	111,3	3118,89	111,5
w tym:						
Przemysł	3150,29	108,6	3136,07	110,6	3127,54	110,9
górnictwo	4931,89	106,7	5068,69	113,0	5053,91	115,0
przetwórstwo przemysłowe	2913,76	108,6	2897,00	110,7	2890,68	110,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	4220,63	111,9	4129,85	110,3	4101,69	111,2
Budownictwo	3433,98	111,5	3275,83	115,2	3274,14	115,2
Handel i naprawy	2941,48	108,8	2934,14	110,8	2932,90	110,8
Hotele i restauracje	2306,81	111,5	2241,13	109,4	2238,47	109,4
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	3490,92	111,7	3349,14	111,0	3342,89	111,1
Obsługa nieruchomości i firm	3214,55	113,6	3208,10	113,5	3205,54	113,5

W okresie styczeń–sierpień br. **fundusz płac** w sektorze przedsiębiorstw był o 17,2% wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 13,8% przed rokiem).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w **sektorze publicznym** ukształtowało się w sierpniu br. na poziomie 3662,02 zł (o 11,4% większym niż w analogicznym miesiącu ub. roku), a w okresie styczeń–sierpień br. – 3609,13 zł (tj. o 12,6% wyższym niż przed rokiem). W **sektorze prywatnym** przeciętna płaca brutto w sierpniu br. wyniosła 3063,07 zł (wzrost o 9,4% w skali roku).

W okresie ośmiu miesięcy br. wyniosła ona 3025,33 zł (tj. o 11,3% więcej niż odpowiednio w ub. roku) i stanowiła 83,8% przeciętnej płacy w sektorze publicznym (przed rokiem relacja ta wyniosła 84,8%).

W sierpniu br. **siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw** była o 4,8% wyższa niż w analogicznym miesiącu ub. roku (wobec wzrostu odpowiednio o 9,1% przed rokiem), natomiast w okresie ośmiu miesięcy br. płaca realna brutto zwiększyła się w skali roku o 6,8% (przed rokiem – o 6,7%).

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Liczba emerytów i rencistów		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto			
	VIII 2008		I–VIII 2008			
	w tys.	VIII 2007=100	w zł	VIII 2007=100	w zł	I–VIII 2007=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	7822,1	101,9	1440,72	110,8	1403,16	108,4
emerytury	5065,9	105,1	1548,79	110,7	1508,37	108,2
renty z tytułu niezdolności do pracy	1402,8	93,4	1138,00	108,9	1115,51	107,1
renty rodzinne	1353,4	99,8	1349,97	109,6	1322,32	107,6
Emerytury i renty rolników indywidualnych	1472,0	96,6	861,15	106,5	853,39	104,9

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w sierpniu br. była o 10,8% większa niż przed rokiem i wyniosła 1440,72 zł. W okresie styczeń–sierpień br. ukształtowała się ona na poziomie 1403,16 zł, tj. o 8,4% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto w systemie pracowniczym w sierpniu br. w ujęciu rocznym była wyższa o 5,0% (przed rokiem jej poziom nie uległ zmianie w stosunku do sierpnia 2006 r.). W okresie styczeń–sierpień br. zwiększyła się o 3,2% w skali roku (wobec wzrostu o 0,9% w analogicznym okresie ub. roku).

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w sierpniu br. wyniosła 861,15 zł i była o 6,5% wyższa niż przed rokiem. W okresie ośmiu miesięcy br. ukształtowała się ona na poziomie 853,39 zł, tj. o 4,9% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w sierpniu br. wzrosła o 0,9% w skali roku (wobec spadku o 1,6% przed rokiem). W okresie styczeń–sierpień br. była ona o 0,1% mniejsza niż przed rokiem (w analogicznym okresie ub. roku wystąpił spadek odpowiednio o 0,6%).

Kwota brutto **zasilków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w sierpniu br. 116,0 mln zł i była o 0,6% mniejsza niż przed miesiącem oraz o 11,4% niższa niż w sierpniu ub. roku. W okresie ośmiu miesięcy br. wypłacono bezrobotnym 1002,2 mln zł, tj. o 16,3% mniej niż przed rokiem.

Z tytułu **zasilków i świadczeń przedemerytalnych** w sierpniu br. wypłacono 184,5 mln zł, tj. o 40,2% mniej niż przed rokiem i o 6,1% mniej niż w lipcu br., a w okresie styczeń–sierpień br. – 1962,0 mln zł, tj. o 26,5% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku.

Budżet państwa

W okresie styczeń–sierpień br. **dochody** budżetu państwa⁹ wyniosły 173025,7 mln zł, **wydatki** – 173351,0 mln zł, a **deficyt** – 325,3 mln zł (odpowiednio 61,4%, 56,1%, 1,2% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2008 r.).

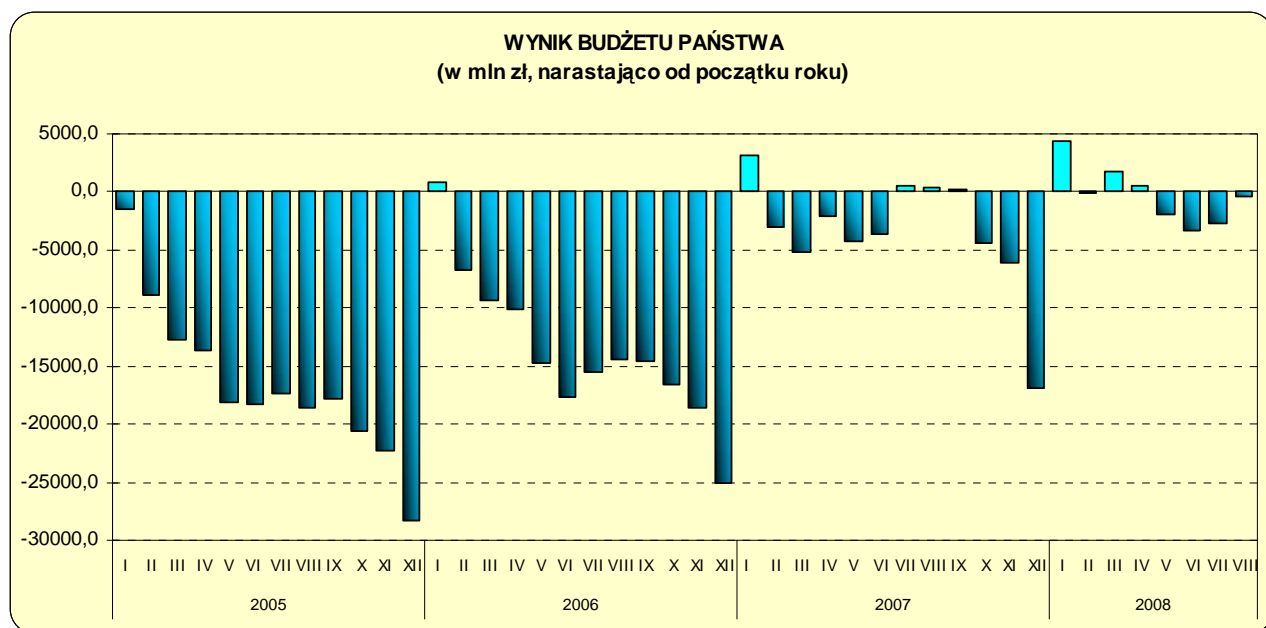
Dochody i wydatki budżetu państwa kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2008 r.	I–VIII 2008			I–VIII 2007	
		wykonanie	realizacja ustawy budżetowej w %	I–VIII 2007=100 ^{a)}	struktura w %	
		w mln zł				
Ogółem dochody	281892,1	173025,7	61,4	109,9	100,0	100,0
dochody podatkowe i niepodatkowe	246610,0	160211,4	65,0	106,0	92,6	96,0
podatki pośrednie.....	164890,0	104504,7	63,4	108,6	60,4	61,2
w tym podatek akcyzowy	52200,0	32364,7	62,0	103,3	18,7	19,9
podatek dochodowy od osób prawnych	27150,0	18246,0	67,2	117,4	10,5	9,9
podatek dochodowy od osób fizycznych	36154,0	23993,5	66,4	106,5	13,9	14,3
dochody państwowych jednostek budżetowych ^{b)}	17085,6	12509,4	73,2	x	7,2	x
w tym wpływy z cła	1993,0	1099,6	55,2	98,2	0,6	0,7
pozostałe dochody	1330,4	957,8	72,0	x	0,6	3,5
środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi ^{b)}	35282,1	12814,3	36,3	x	7,4	x
Wspólna Polityka Rolna i Rybacka	15078,0	8818,4	58,5	x	5,1	x
fundusze strukturalne i inne	20204,1	3995,9	19,8	x	2,3	x
Ogółem wydatki	308982,7	173351,0	56,1	110,4	100,0	100,0
w tym:						
obsługa długu krajowego	21885,1	10566,1	48,3	90,0	6,1	7,5
obsługa zadłużenia zagranicznego	5924,5	4110,3	69,4	100,1	2,4	2,6
rozliczenia z budżetem ogólnym UE z tyt. środków własnych	12080,1	7345,8	60,8	x	4,2	x
dotacje dla:						
Funduszu Emerytalno-Rentowego	14998,9	9490,8	63,3	101,7	5,5	5,9
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	33230,0	18325,7	55,1	140,2	10,6	8,3
subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	40685,0	30289,0	74,4	110,8	17,5	17,4
Deficyt budżetu państwa.....	-27090,6	-325,3	1,2	x	x	x
Finansowanie deficytu						
źródła krajowe	20117,0	-2091,5	-10,4	x	x	x
źródła zagraniczne	6973,6	2416,8	34,7	x	x	x

^{a)} Wskaźniki dynamiki obliczono porównując dane szacunkowe z okresu I–VIII 2008 r. z danymi z wykonania budżetu państwa za analogiczny okres 2007 r.

^{b)} Od kwietnia 2007 r. z dochodów państwowych jednostek budżetowych została wyłączona pozycja „Środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi”, w związku z powyższym dane są nieporównywalne z poprzednio publikowanymi.

⁹ Opracowano na podstawie informacji Ministerstwa Finansów: „Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa za okres styczeń–sierpień 2008 r.”

W okresie styczeń–sierpień br. realizacja ustawy budżetowej w zakresie dochodów była o 7,3 pkt niższa niż przed rokiem. Wpływy z podatków pośrednich zwiększyły się o 8,6%, w tym z podatku akcyzowego - o 3,3%. Ich udział w łącznej kwocie dochodów wyniósł odpowiednio 60,4% i 18,7% (wobec 61,2% i 19,9% przed rokiem). Udział dochodów państwowych jednostek budżetowych w łącznej kwocie dochodów wyniósł 7,2%. Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych były wyższe niż przed rokiem o 17,4% (wzrost udziału w dochodach ogółem z 9,9% do 10,5%), natomiast z podatku dochodowego od osób fizycznych - o 6,5% (spadek udziału z 14,3% do 13,9%). Dochody budżetu państwa z tytułu napływu środków z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegających zwrotowi stanowiły 7,4% dochodów ogółem. Najwięcej środków napłynęło w ramach Wspólnej Polityki Rolnej i Rybackiej, co stanowiło 5,1% dochodów ogółem.

Realizacja ustawy budżetowej w zakresie wydatków w okresie styczeń–sierpień br. była o 4,6 pkt niższa niż przed rokiem. Wypłaty subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego (gmin, powiatów i województw) wyniosły 30289,0 mln zł (w tym środki przekazane na zadania oświatowe za wrzesień br. – 2358,5 mln zł) i stanowiły 74,4% kwoty tej subwencji założonej w ustawie. Udział subwencji w wydatkach ogółem wyniósł 17,5%, wobec 17,4% w okresie styczeń–sierpień ub. roku. Wydatki na obsługę długu krajowego i zagranicznego stanowiły 8,5% wydatków ogółem (przed rokiem 10,1%). Wzrost w stosunku do analogicznego okresu ub. roku wykazały dotacje dla Funduszu Emerytalno-Rentowego (o 1,7%) oraz Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (o 40,2%).

Wydatki bieżące jednostek budżetowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–VII 2008				I–VII 2007
	wykonanie w mln zł	realizacja ustawy budżetowej w %	I–VII 2007=100	struktura w %	
Ogółem wydatki bieżące jednostek budżetowych	26759,2	51,9	110,0	100,0	100,0
w tym:					
transport i łączność	1250,7	43,8	117,0	4,7	4,4
nauka	635,0	53,4	95,7	2,4	2,7
oświata i wychowanie	666,7	59,3	118,7	2,5	2,3
szkolnictwo wyższe	12,1	46,0	103,4	0,0	0,0
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	101,6	53,7	121,4	0,4	0,3
ochrona zdrowia	1399,2	53,7	117,7	5,2	4,9
pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	49,4	62,4	139,9	0,2	0,1
administracja publiczna	4643,4	55,7	102,7	17,4	18,6
urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	911,5	55,5	111,8	3,4	3,4
wymiar sprawiedliwości	4530,3	55,8	112,6	16,9	16,5
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa ..	5441,1	56,5	113,7	20,3	19,7
obrona narodowa	5139,0	47,4	113,4	19,2	18,6

W okresie styczeń–lipiec 2008 r. **wydatki bieżące jednostek budżetowych** były o 10,0% wyższe niż przed rokiem, a ich udział w ogólnej kwocie wydatków wyniósł 17,4% (wobec 17,7% w analogicznym okresie ub. roku.).

Pieniądz

Stan zasobów pieniądza wyniósł w końcu sierpnia br. 627454,3 mln zł i był o 65830,5 mln zł (o 11,7%) wyższy niż w końcu grudnia ub. roku oraz o 89413,7 mln zł (o 16,6%) większy niż przed rokiem.

Podaż pieniądza (M3) i czynniki jego kreacji^{a)} kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2007	XII 2007	VIII 2008	zmiana w stosunku do	
				VIII 2007	XII 2007
	w mln zł				
Podaż pieniądza (M3)	538040,6	561623,8	627454,3	89413,7	65830,5
aktywa zagraniczne netto	145095,8	123775,1	103690,0	-41405,8	-20085,0
aktywa krajowe netto	392944,8	437848,7	523764,2	130819,5	85915,6
należności	444519,0	477293,4	561566,1	117047,1	84272,7
zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego	60522,2	61958,1	72782,4	12260,2	10824,3
saldo pozostałych pozycji (netto)	-112096,5	-101402,8	-110584,3	1512,2	-9181,5

^{a)} Stan w końcu miesiąca.

Na koniec sierpnia br. w strukturze podaży pieniądza (M3) główną pozycją były **depozyty i inne zobowiązania**, które wyniosły 530586,5 mln zł, tj. o 58402,2 mln zł więcej w porównaniu ze stanem na koniec grudnia ub. roku. Depozyty i inne zobowiązania wobec gospodarstw domowych wzrosły o 39535,1 mln zł (o 15,0%), niemonetarnych instytucji finansowych – o 12318,8 mln zł (o 52,0%), instytucji samorządowych – o 7779,3 mln zł (o 43,3%), instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 1925,4 zł (o 16,1%), a funduszy ubezpieczeń społecznych – o 1893,1 mln zł (o 16,0%). Stan depozytów i innych zobowiązań przedsiębiorstw zmniejszył się o 5049,6 mln zł (o 3,5%).

W stosunku do analogicznego okresu ub. roku depozyty i inne zobowiązania wzrosły o 83940,6 mln zł (o 18,8%), w tym depozyty i inne zobowiązania wobec gospodarstw domowych – o 57567,4 mln zł (o 23,5%), instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 1590,7 mln zł (o 13,0%), przedsiębiorstw – o 4139,4 mln zł (3,1%), niemonetarnych instytucji finansowych – o 11294,3 mln zł (o 45,7%), instytucji samorządowych – o 1759,4 mln zł (o 7,3%) oraz funduszy ubezpieczeń społecznych – o 7589,4 mln zł (o 123,5%).

Zasoby **pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków)** w końcu sierpnia br. wyniosły 83551,8 mln zł i zwiększyły się w stosunku do grudnia ub. roku o 6391,8 mln zł (o 8,3%), zaś w stosunku do sierpnia ub. roku – o 8446,2 mln zł (o 11,2%).

Pozostałe składniki M3 wyniosły w końcu sierpnia br. 13316,1 mln zł i zwiększyły się w stosunku do końca ub. roku o 1036,6 mln zł (o 8,4%), natomiast w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku zmniejszyły się o 2972,9 mln zł (o 18,3%).

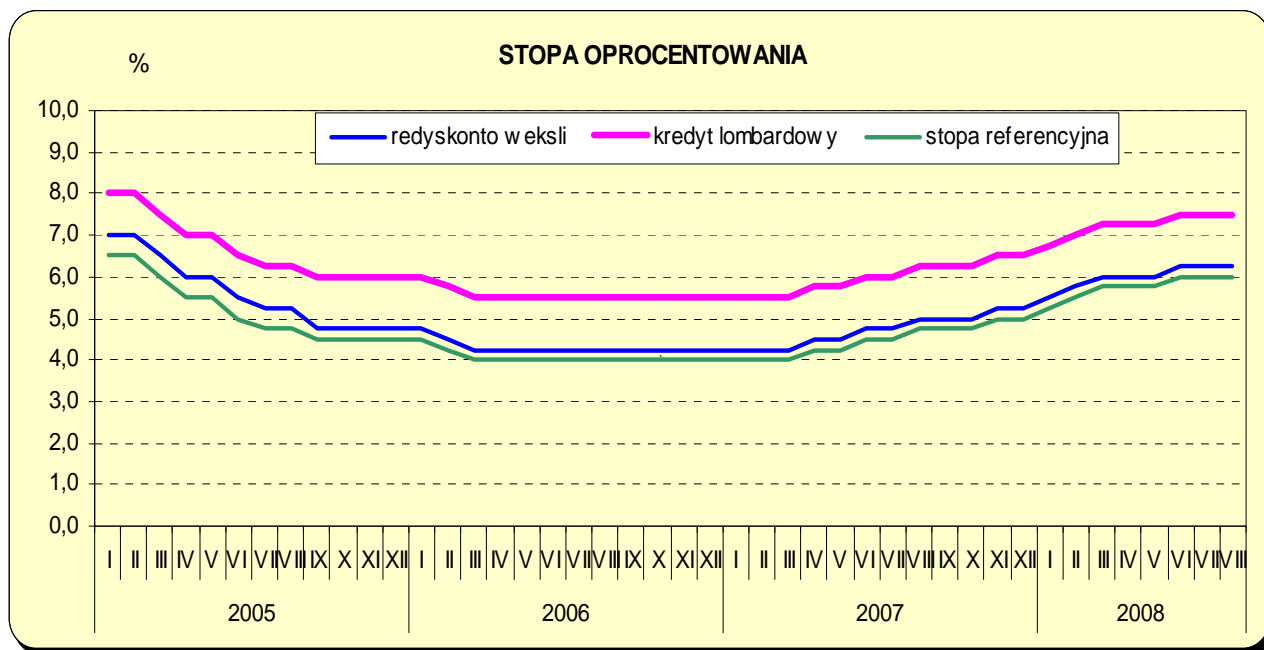
Najwyższy udział w strukturze aktywów krajowych netto miały **należności**, które były jednocześnie głównym czynnikiem generującym pieniądź. Wyniosły one 561566,1 mln zł i zwiększyły się w porównaniu z końcem ub. roku o 84272,7 mln zł (o 17,7%), w tym należności od gospodarstw domowych wzrosły o 53311,8 mln zł (o 20,5%), od przedsiębiorstw – o 32017,7 mln zł (o 18%), a od instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 326,0 mln zł (o 19,9%). W analizowanym okresie obniżyły się należności od niemonetarnych instytucji finansowych o 181,0 mln zł (o 0,9%) oraz należności od instytucji samorządowych - o 1201,9 mln zł (o 6,5%).

W stosunku do sierpnia ub. roku należności były wyższe o 117047,1 mln zł (o 26,3%), w tym należności od gospodarstw domowych wzrosły o 73847,3 mln zł (o 30,8%), od przedsiębiorstw – o 42177,2 mln zł (o 25,2%), od niemonetarnych instytucji finansowych – o 2075,2 mln zł (o 12,0%), od instytucji samorządowych – o 562,4 mln zł (o 3,4%), a od instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 737,6 mln zł (o 60,3%). Należności od funduszy ubezpieczeń społecznych na koniec sierpnia br. nie wystąpiły (przed rokiem wyniosły 2352,5 mln zł).

Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego wyniosło w końcu sierpnia br. 72782,4 mln zł; tj. było o 10824,3 mln zł (o 17,5%) wyższe niż w grudniu ub. roku oraz o 12260,2 mln zł (o 20,3%) wyższe niż przed rokiem.

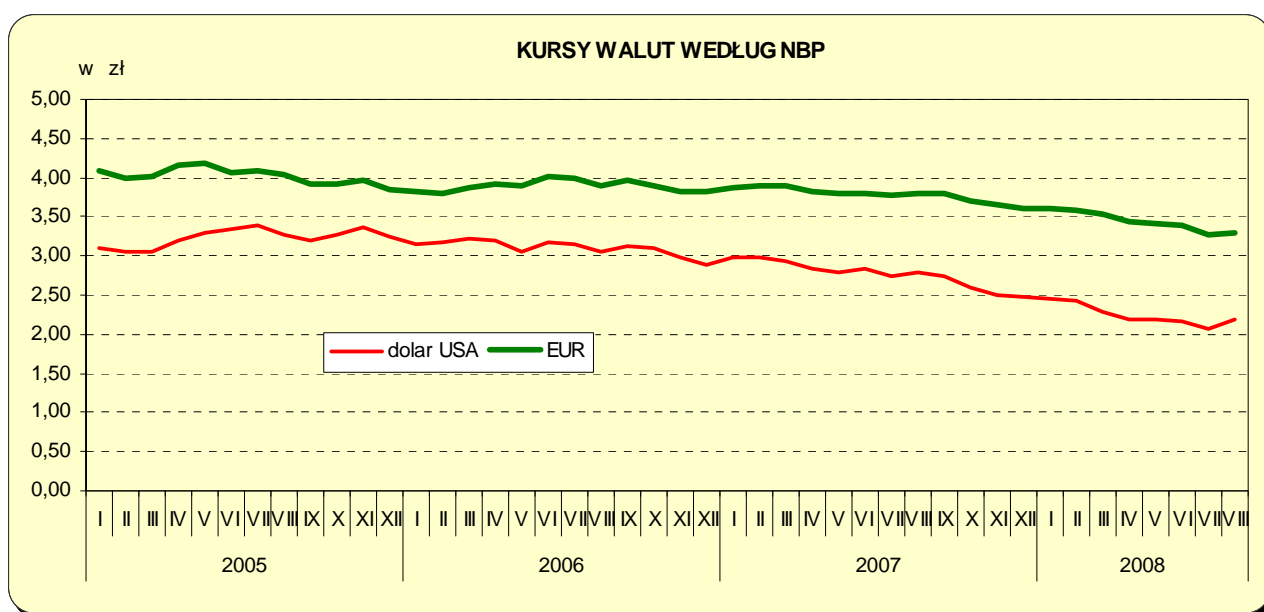
Ujemny wpływ na kreację pieniądza wywarł spadek wartości **aktywów zagranicznych netto**, których stan na koniec sierpnia br. wyniósł 103690,0 mln zł; ich wartość od 31 grudnia ub. roku zmniejszyła się o 20085,0 mln zł (o 16,2%), a w porównaniu ze stanem na 31 sierpnia 2007 r. spadła o 41405,8 mln zł. Czynnikiem obniżającym stan zasobów pieniądza było również ujemne **saldo pozostałych pozycji netto** w kwocie 110584,3 mln zł, które pogłębiło się w relacji do stanu na koniec grudnia 2007 r. o 9181,5 mln zł, lecz zmniejszyło się w stosunku do końca sierpnia 2007 r. o 1512,2 mln zł.

Obowiązujące od 26 czerwca br. podstawowe **stopy procentowe** Narodowego Banku Polskiego nie uległy zmianie. W sierpniu br., w skali rocznej, stopa redyskontowa weksli wynosiła 6,25%, stopa kredytu lombardowego - 7,50%, stopa referencyjna - 6,00%, stopa depozytowa - 4,50%.

Średni miesięczny **kurs euro** w Narodowym Banku Polskim wyniósł 328,84 zł/100 EUR, tj. spadł o 8,8% w stosunku do grudnia ub. roku, a w porównaniu z sierpniem ub. roku – o 13,7%.

Średni miesięczny **kurs dolara amerykańskiego** w Narodowym Banku Polskim wyniósł 219,26 zł/100 USD, co oznacza spadek o 11,4% w stosunku do grudnia ub. roku i o 21,6% w porównaniu z sierpniem ub. roku.

*

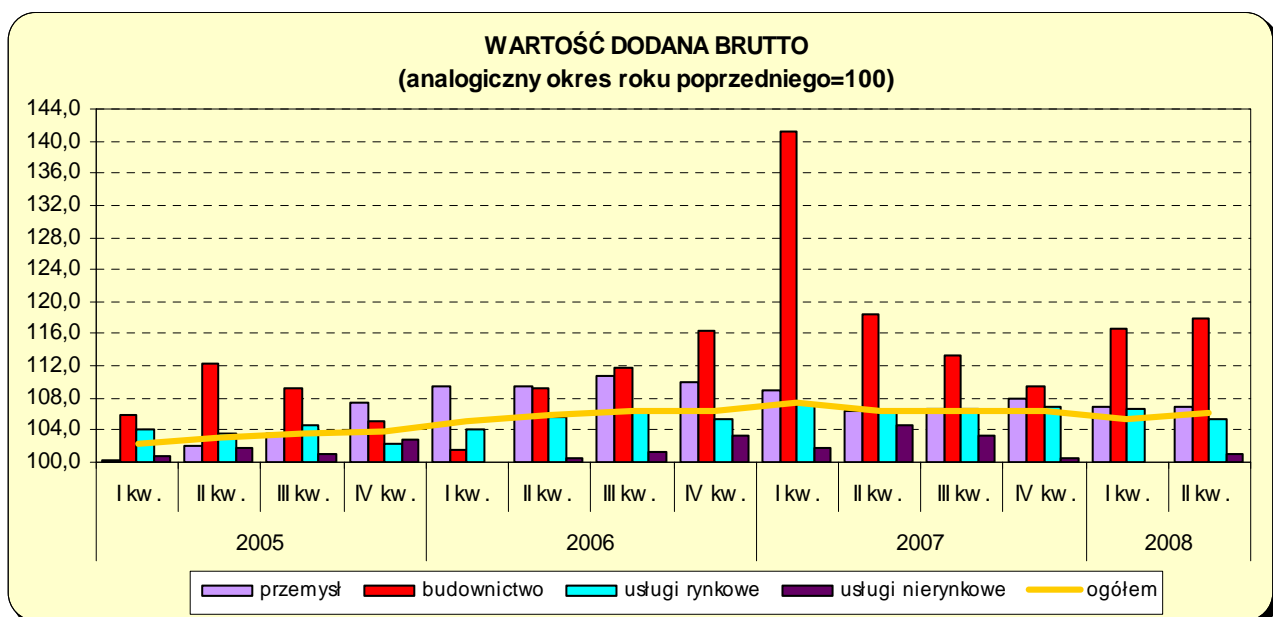
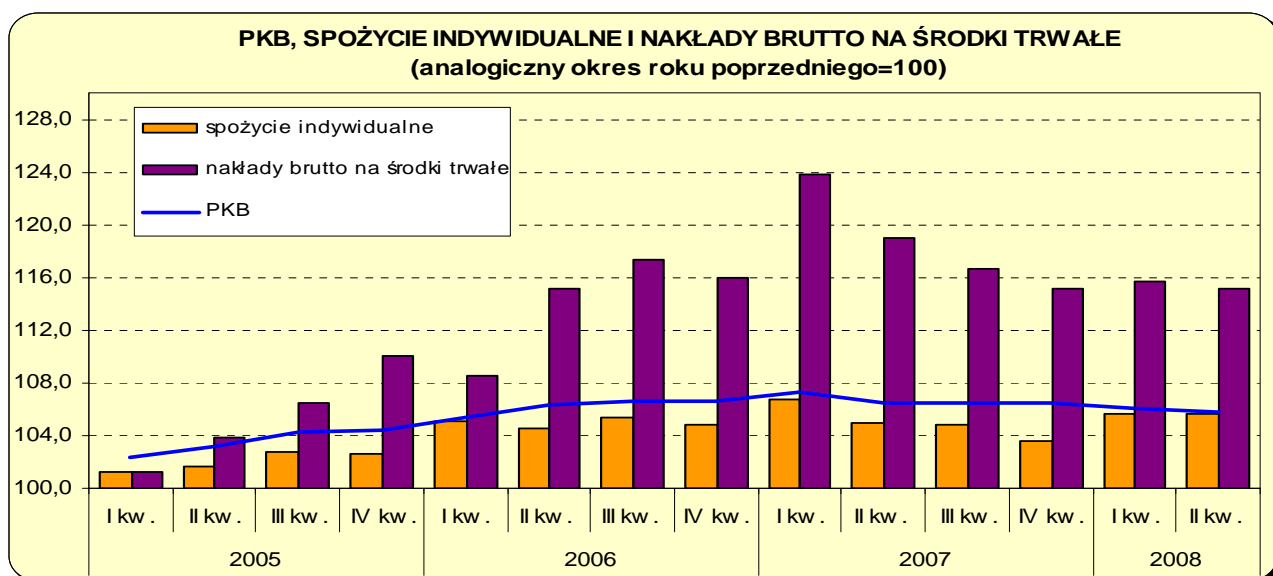
*

*

Produkt krajowy brutto

Według wstępnych danych, produkt krajowy brutto w cenach stałych w II kwartale br. był wyższy w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 5,8% (wobec 6,5% przed rokiem i 6,1% w I kwartale br.). W rezultacie, w I półroczu br. produkt krajowy brutto był wyższy w ujęciu rocznym o 5,9%.

Głównym czynnikiem wzrostu PKB w II kwartale br. był popyt krajowy. Podobnie jak w poprzednich okresach, tempo wzrostu popytu krajowego było nieco szybsze niż PKB i wyniosło 6,2%. W stosunku do I kwartału br. zmniejszył się wpływ spożycia ogółem na wzrost PKB (z 3,6 pkt do 3,3 pkt), w tym spożycia indywidualnego (z 3,7 pkt do 3,4 pkt), wzrósł natomiast wpływ popytu inwestycyjnego (z 2,2 pkt do 2,9 pkt). Nakłady brutto na środki trwałe zwiększyły się w II kwartale br. o 15,2% w ujęciu rocznym. W rezultacie ich wzrost w I półroczu br. wyniósł 15,4% (wobec 21,0% w I półroczu 2007 r.). Stopa inwestycji w II kwartale br. osiągnęła poziom 20,5%, wobec 19,0% przed rokiem. Podobnie jak w I kwartale br., wzrost spożycia indywidualnego wyniósł 5,6%.

Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w II kwartale br. była o 6,1% wyższa niż przed rokiem. Najwyższą dynamikę odnotowano w budownictwie (wzrost o 17,8%) i przemyśle (wzrost o 6,9%). W sektorze usług rynkowych wartość dodana brutto zwiększyła się o 5,5%, a w sektorze usług nierynkowych o 0,9%.

W II kwartale br. notowano wyższą dynamikę importu niż eksportu w skali roku (wzrost odpowiednio o 8,2% oraz 7,4%). Negatywny wpływ popytu zagranicznego na dynamikę wzrostu PKB wyniósł minus 0,6 pkt.

Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym, wzrost produktu krajowego brutto w II kwartale br. wyniósł w ujęciu rocznym 6,1%, a w porównaniu z poprzednim kwartałem 1,5%.

Produkt krajowy brutto^{a)} niewyrównany sezonowo (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2006	2007	2006				2007				2008		
	kwartały												
	I–IV	I–IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	I–II
	w mln zł												
Spożycie.....	856 020,3	921 473,1	210 662,7	215 237,8	214 623,8	215 496,0	228 964,6	231 525,4	230 250,6	230 732,5	247 839,3	250 112,8	497 952,1
w tym:													
indywidualne	652 826,4	701 087,4	161 125,3	162 867,6	165 083,9	163 749,6	175 294,0	174 696,2	176 149,3	174 947,9	192 669,5	192 148,0	384 817,5
publiczne	193 707,8	210 070,2	47 181,0	49 853,2	47 249,6	49 424,0	51 146,3	54 136,4	51 410,3	53 377,2	52 401,0	55 005,0	107 406,0
Akumulacja brutto	223 162,5	277 909,5	34 955,1	44 904,1	52 946,6	90 356,7	45 337,8	59 343,1	66 534,9	106 693,7	54 228,0	70 068,4	124 296,4
w tym nakłady brutto na													
środki trwałe	208 308,4	253 791,7	30 486,9	43 470,1	49 632,4	84 719,0	38 501,1	53 322,6	60 093,9	101 874,1	45 348,5	63 269,9	108 618,4
Eksport	427 776,3	477 294,0	96 665,6	105 760,5	109 223,4	116 126,8	113 198,0	116 244,0	121 222,0	126 630,0	126 996,6	125 005,3	252 001,9
Import	446 927,7	508 881,0	99 498,5	110 405,3	115 282,9	121 741,0	119 759,0	125 627,0	129 553,0	133 942,0	135 010,1	136 718,0	271 728,1
Popyt krajowy	1 079 182,8	1 199 382,6	245 617,8	260 141,9	267 570,4	305 852,7	274 302,4	290 868,5	296 785,5	337 426,2	302 067,3	320 181,2	622 248,5
Produkt krajowy brutto	1 060 031,4	1 167 795,6	242 784,9	255 497,1	261 510,9	300 238,5	267 741,4	281 485,5	288 454,5	330 114,2	294 053,8	308 468,5	602 522,3
Wartość dodana brutto	931 179,1	1 021 885,9	217 439,0	224 889,1	227 148,7	261 702,3	238 343,0	245 954,3	250 342,5	287 246,1	261 666,5	270 432,7	532 099,2
w tym:													
przemysł	229 902,5	236 983,2	55 209,3	51 843,7	55 583,1	67 266,4	57 713,0	53 657,7	57 070,3	68 542,2	60 961,5	55 887,3	116 848,8
budownictwo	59 777,1	80 985,0	7 063,0	11 844,1	16 374,6	24 495,4	11 209,2	17 014,7	22 049,3	30 711,8	15 036,0	21 770,1	36 806,1
usługi rynkowe	465 856,4	513 803,7	106 296,2	119 913,0	114 765,9	124 881,3	117 928,8	129 526,5	126 767,3	139 581,1	133 709,9	143 856,4	277 566,3
w tym:													
handel i naprawy	175 760,9	200 645,8	42 895,1	43 035,1	44 191,3	45 639,4	49 857,6	48 204,8	50 272,1	52 311,3	58 359,6	54 507,9	112 867,5
transport,													
gospodarka													
magazynowa													
i łączność	68 480,4	72 020,1	13 907,3	16 884,4	19 539,3	18 149,4	14 606,9	17 195,0	20 792,0	19 426,2	16 454,9	17 772,9	34 227,8
usługi nierynkowe.....	135 713,5	145 997,5	38 279,7	30 124,9	30 507,4	36 801,5	40 381,3	33 423,2	33 738,0	38 455,0	40 846,8	33 881,4	74 728,2

^{a)} Szczegółowe informacje na stronie internetowej GUS w notatce pt. „Produkt krajowy brutto w II kwartale 2008 r.”

Adres internetowy: http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/PUBL_pkb_2kw_2008_tabli.xls

Dynamika realna produktu krajowego brutto niewyrównanego sezonowo^{a)}

Wyszczególnienie	2006	2007	2006				2007				2008		
	kwartały												
	I-IV	I-IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	I-II
	analogiczny okres poprzedniego roku=100												
Spożycie	105,2	105,2	106,0	104,8	105,3	104,8	106,6	105,2	105,2	103,9	104,1	104,0	104,1
w tym:													
indywidualne	105,0	105,0	105,1	104,6	105,4	104,8	106,8	104,9	104,8	103,6	105,6	105,6	105,6
publiczne	106,1	105,8	108,9	105,6	105,0	104,8	106,2	106,4	105,8	104,9	98,9	98,8	98,9
Akumulacja brutto	116,1	119,9	104,9	114,5	117,0	121,5	125,7	128,1	121,5	112,7	117,3	114,7	115,8
w tym nakłady brutto na środki trwałe	114,9	117,6	108,5	115,1	117,3	116,0	123,8	119,0	116,7	115,2	115,7	115,2	115,4
Eksport	114,6	108,4	122,4	112,8	114,6	110,1	110,2	107,2	108,2	108,2	113,4	107,4	110,3
Import	117,3	112,2	123,7	112,6	116,6	117,4	115,2	113,6	112,5	108,2	113,7	108,2	110,8
Popyt krajowy	107,3	108,3	105,8	106,4	107,4	109,3	109,3	109,2	108,4	106,5	106,3	106,2	106,2
Produkt krajowy brutto ..	106,2	106,6	105,4	106,3	106,6	106,6	107,3	106,5	106,5	106,4	106,1	105,8	105,9
Wartość dodana brutto ...	106,0	106,7	105,0	106,0	106,3	106,4	107,5	106,4	106,4	106,4	105,5	106,1	105,8
w tym:													
przemysł	110,0	107,5	109,4	109,5	110,8	110,1	109,0	106,5	106,6	107,9	106,9	106,9	106,9
budownictwo	111,6	116,4	101,6	109,1	111,8	116,3	141,1	118,5	113,3	109,5	116,7	117,8	117,3
usługi rynkowe	105,5	106,7	104,2	105,7	106,4	105,4	107,2	106,1	106,6	107,0	106,7	105,5	106,0
w tym:													
handel i naprawy ...	104,0	110,7	102,1	104,7	104,0	105,2	113,9	109,4	110,4	109,4	112,0	109,3	110,7
transport, gospodarka magazynowa i łączność	109,5	103,1	109,5	108,6	113,5	106,0	102,9	103,5	102,6	103,5	104,7	108,7	106,8
usługi nierynkowe	101,2	102,4	99,9	100,4	101,3	103,3	101,9	104,5	103,3	100,4	98,9	100,9	99,8

^{a)} Ceny średnioroczne roku poprzedniego.

Dynamika realna produktu krajowego brutto wyrównanego sezonowo^{a)}

Wyszczególnienie	2006				2007				2008	
	kwartały									
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
	okres poprzedni=100									
Spożycie	101,4	101,3	101,4	101,2	101,7	100,8	100,9	100,9	100,7	101,0
w tym:										
indywidualne.....	101,2	101,5	101,5	101,3	101,4	100,8	101,0	101,1	101,5	101,4
publiczne.....	101,9	101,0	101,2	101,1	102,1	101,2	100,0	100,7	99,5	100,6
Akumulacja brutto.....	102,2	105,5	105,6	106,6	103,6	105,2	103,2	102,0	104,6	102,4
w tym nakłady brutto na środki trwałe	102,7	105,2	104,3	103,6	105,1	103,0	103,8	103,6	103,6	103,7
Eksport	106,6	99,2	100,9	103,5	105,3	97,8	100,6	105,7	103,6	97,6
Import.....	106,0	101,2	103,6	104,8	105,2	99,6	102,5	100,2	102,9	100,7
Popyt krajowy	102,0	101,4	102,5	102,5	102,6	101,4	101,3	101,3	100,5	101,9
Produkt krajowy brutto	101,7	101,6	101,9	101,5	101,7	101,6	101,4	101,8	101,4	101,5
Wartość dodana brutto	102,7	100,1	102,5	101,3	102,5	100,8	101,1	102,0	101,1	101,5
w tym:										
przemysł.....	104,7	99,2	104,4	102,0	100,7	102,8	101,0	102,9	101,6	102,1
budownictwo.....	101,6	105,4	105,5	106,1	103,8	101,5	103,2	102,7	103,7	104,5
usługi rynkowe.....	101,4	101,6	102,0	101,2	101,8	101,9	101,3	101,7	101,5	100,9
w tym:										
handel i naprawy.....	100,3	101,2	102,2	101,7	106,9	99,5	101,7	101,8	102,5	101,8
transport, gospodarka magazynowa i łączność	103,1	100,5	104,1	98,8	99,9	102,2	101,1	102,5	101,6	100,9
usługi nierynkowe.....	100,4	100,2	100,6	100,7	100,5	100,0	100,0	99,8	100,3	100,4

^{a)} Ceny stałe przy roku odniesienia 2000.

Dynamika realna produktu krajowego brutto wyrównanego sezonowo^{a)}

Wyszczególnienie	2006				2007				2008	
	kwartały									
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
	analogiczny okres poprzedniego roku=100									
Spożycie	104,9	105,2	105,4	105,5	105,8	105,2	104,7	104,4	103,5	103,7
w tym:										
indywidualne.....	104,3	105,1	105,4	105,6	105,8	105,1	104,6	104,3	104,5	105,1
publiczne	106,8	105,6	105,3	105,3	105,5	105,7	104,6	104,2	101,5	100,8
Akumulacja brutto.....	107,9	116,4	118,4	121,4	123,1	122,8	119,9	114,8	115,9	112,8
w tym nakłady brutto na środki trwałe	111,1	114,5	117,1	116,8	119,5	117,0	116,5	116,4	114,8	115,6
Eksport	121,7	112,7	114,7	110,5	109,2	107,6	107,3	109,5	107,7	107,5
Import.....	124,0	116,7	118,6	116,6	115,7	113,8	112,6	107,7	105,3	106,6
Popyt krajowy	106,0	106,8	107,5	108,7	109,3	109,2	108,0	106,6	104,6	105,1
Produkt krajowy brutto	105,1	106,1	106,5	106,8	106,8	106,8	106,3	106,6	106,2	106,1
Wartość dodana brutto	106,8	103,8	106,2	106,8	106,6	107,3	105,8	106,6	105,2	105,9
w tym:										
przemysł.....	110,1	106,5	110,5	110,7	106,4	110,3	106,6	107,6	108,6	107,9
budownictwo.....	107,0	109,8	114,3	120,0	122,5	117,9	115,3	111,6	111,5	114,9
usługi rynkowe.....	104,5	104,9	106,1	106,4	106,7	107,0	106,3	106,9	106,6	105,6
w tym:										
handel i naprawy	103,2	103,1	104,5	105,5	112,5	110,6	110,1	110,3	105,7	108,1
transport, gospodarka magazynowa i łączność	109,9	107,8	111,5	106,5	103,2	104,9	101,9	105,7	107,6	106,3
usługi nierynkowe.....	102,3	100,8	101,8	102,0	102,1	101,9	101,3	100,3	100,1	100,5

^{a)} Ceny stałe przy roku odniesienia 2000.

Skala wpływu poszczególnych kategorii na wzrost realny produktu krajowego brutto^{a)} (w pkt proc.)

Wyszczególnienie	2006	2007	2006				2007				2008	
	kwartały											
	I-IV	I-IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
Popyt krajowy	7,3	8,4	5,8	6,4	7,6	9,3	9,5	9,4	8,6	6,6	6,5	6,4
Spożycie	4,2	4,3	5,1	4,1	4,4	3,5	5,8	4,4	4,2	2,8	3,6	3,3
w tym indywidualne.....	3,1	3,1	3,4	3,0	3,5	2,7	4,5	3,1	3,1	2,0	3,7	3,4
Akumulacja brutto.....	3,1	4,1	0,7	2,3	3,2	5,8	3,7	5,0	4,4	3,8	2,9	3,1
w tym nakłady brutto na środki trwałe	2,7	3,4	1,0	2,4	3,0	4,2	3,0	3,3	3,2	4,3	2,2	2,9
Saldo obrotów z zagranicą .	-1,1	-1,8	-0,4	-0,1	-1,0	-2,7	-2,2	-2,9	-2,1	-0,2	-0,4	-0,6
Produkt krajowy brutto	6,2	6,6	5,4	6,3	6,6	6,6	7,3	6,5	6,5	6,4	6,1	5,8
Wartość dodana brutto	5,2	5,8	4,5	5,2	5,6	5,7	6,8	5,7	5,5	5,6	4,9	5,3

^{a)} Ceny stałe średnioroczne roku poprzedniego.

Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju

Wyszczególnienie	Sierpień 2008		Styczeń-sierpień 2008
	zmiany w % w stosunku do		
	sierpnia 2007	lipca 2008	okresu styczeń- sierpień 2007
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	+4,2	0,0	+5,3
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu)	-22,9	-1,3	x
Wynagrodzenie miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw..	+9,7	-2,0	+11,3
w tym w przemyśle	+8,6	-2,7	+10,6
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)	-3,7	-8,1	+6,7
górnictwo	-2,7	-11,1	+4,3
przetwórstwo przemysłowe.....	-3,8	-8,7	+6,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę.....	-3,1	+2,1	+4,9
Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe)	+5,9	-1,7	+15,4
Mieszkania oddane do użytkowania	-8,8	-26,1	+22,5

Wyszczególnienie	Czerwiec	Lipiec	Sierpień
	zmiany w % w porównaniu		
	z poprzednim miesiącem		
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu.....	+0,4	-0,1	+0,2
Ceny produkcji budowlano-montażowej.....	+0,3	+0,2	+0,1
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych.....	+0,2	0,0	-0,4
żywność i napoje bezalkoholowe.....	-0,6	-1,1	-1,6
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.....	+0,7	+1,1	+1,8
odzież i obuwie	-0,3	-1,7	-1,8
mieszkanie.....	+0,3	+0,4	+0,3
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	+0,3	+0,5	+0,4
w tym nośniki energii	+0,3	+0,6	+0,5
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	+0,3	+0,2	+0,1
zdrowie.....	+0,3	+0,2	+0,1
transport	+2,0	+0,5	-0,8
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	+3,3	+1,3	-1,9
łącznie.....	+0,4	+0,1	-0,3
rekreacja i kultura	+1,0	+0,8	-0,5
edukacja	+0,1	+0,1	+0,4
restauracje i hotele	+0,7	+0,6	+0,4
inne towary i usługi.....	-0,9	+0,1	+0,3

Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju

Wyszczególnienie a – 2007, b – 2008		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Bezrobotni zarejestrowani (w tys.)	a	2365,8	2331,1	2232,5	2103,1	1985,1	1895,1	1856,1	1821,9	1777,8	1720,9	1719,4	1746,6
	b	1813,4	1778,5	1702,2	1605,7	1525,6	1455,3	1422,9	1404,4				
Stopa bezrobocia ¹⁾ (w %)	a	15,1	14,8	14,3	13,6	12,9	12,3	12,1	11,9	11,6	11,3	11,2	11,4
	b	11,7	11,5	11,1	10,5	10,0	9,6	9,4	9,3				
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys. osób	a	5048	5070	5089	5105	5116	5144	5160	5182	5192	5220	5233	5241
	b	5348	5371	5384	5389	5390	5391	5400	5399				
Produkcja sprzedana przemysłu ²⁾ :													
poprzedni miesiąc=100	a	100,2	97,9	114,7	91,4	103,0	100,2	98,1	100,9	105,7	109,7	95,2	91,5
	b	104,3	101,7	100,7	104,2	91,6	105,1	96,8	91,9				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	115,4	113,0	111,3	112,6	108,1	105,6	110,4	108,9	105,4	110,8	108,5	106,4
	b	110,7	115,0	101,0	115,1	102,4	107,3	105,9	96,3				
Produkcja budowlano-montażowa ²⁾ :													
poprzedni miesiąc=100	a	37,9	110,5	119,0	110,6	113,2	111,2	101,4	108,5	104,1	115,4	83,7	147,5
	b	35,7	125,0	114,7	117,0	107,3	115,2	98,1	98,3				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	160,5	156,7	139,1	136,9	116,3	103,7	118,5	114,4	100,2	104,3	111,0	113,0
	b	106,6	120,7	116,3	123,0	116,6	120,8	116,8	105,9				
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	10186	18903	26979	35738	44146	52828	64355	75914	86952	102935	116483	133698
	b	14551	25515	35244	48937	58469	68184	82446	92986				
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:													
poprzedni miesiąc=100	a	100,4	100,3	100,5	100,5	100,5	100,0	99,7	99,6	100,8	100,6	100,7	100,3
	b	100,7	100,4	100,4	100,4	100,8	100,2	100,0	99,6				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	101,6	101,9	102,5	102,3	102,3	102,6	102,3	101,5	102,3	103,0	103,6	104,0
	b	104,0	104,2	104,1	104,0	104,4	104,6	104,8	104,8				
grudzień poprzedniego roku=100	a	100,4	100,7	101,1	101,6	102,2	102,2	101,9	101,6	102,3	103,0	103,7	104,0
	b	100,7	101,1	101,5	101,8	102,6	102,9	102,8	102,4				
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu:													
poprzedni miesiąc=100	a	100,6	100,3	100,5	100,5	100,4	100,5	100,3	100,3	100,0	99,7	99,9	99,3
	b	101,2	100,6	100,2	99,9	100,8	100,4	99,9	100,2				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,1	103,5	103,3	102,2	102,1	101,7	101,4	101,8	101,8	102,0	102,5	102,3
	b	102,9	103,2	102,9	102,3	102,7	102,6	102,1	102,0				
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej													
poprzedni miesiąc=100	a	100,5	100,8	101,0	101,1	101,1	100,9	100,6	100,6	100,5	100,5	100,2	100,2
	b	100,3	100,5	100,4	100,4	100,3	100,3	100,2	100,1				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	104,8	105,6	106,5	107,3	108,1	108,7	108,9	109,0	108,8	108,6	108,6	108,4
	b	108,1	107,7	107,1	106,3	105,5	104,8	104,4	103,9				

¹⁾ Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. ²⁾ Wskaźniki dynamiki obliczono przy wykorzystaniu cen stałych 2000 r.

(dok.)

Wyszczególnienie a – 2007, b – 2008	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹⁾ (w zł)	a	2663,55	2687,48	2852,71	2786,29	2776,92	2869,69	2893,71	2885,97	2858,83	2951,67	3092,01	3246,00
	b	2969,65	3032,70	3144,41	3137,74	3069,43	3215,32	3228,98	3165,14				
poprzedni miesiąc=100	a	88,0	100,9	106,1	97,7	99,7	103,3	100,8	99,7	99,1	103,2	104,8	105,0
	b	91,5	102,1	103,7	99,8	97,8	104,8	100,4	98,0				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	107,8	106,4	109,1	108,4	108,9	109,3	109,3	110,5	109,5	111,0	112,0	107,2
	b	111,5	112,8	110,2	112,6	110,5	112,0	111,6	109,7				
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw													
przeciętna miesięczna 2000=100	a	111,6	112,4	118,7	115,4	114,5	118,2	119,4	119,5	117,5	120,6	125,7	131,7
	b	119,8	121,8	125,8	125,2	121,4	126,9	127,4	125,4				
Wskaźnik rentowności obrotu brutto ²⁾ - od początku roku (w %)	a	.	.	6,1	.	.	6,5	.	.	6,4	.	.	6,1
	b	.	.	5,8	.	.	6,0	.	.				
Wskaźnik rentowności obrotu netto ³⁾ - od początku roku (w %)	a	.	.	4,9	.	.	5,3	.	.	5,2	.	.	5,0
	b	.	.	4,6	.	.	4,8	.	.				
Wynik budżetu państwa - od początku roku (w mln zł)	a	3144,1	-2992,3	-5177,0	-2090,9	-4297,2	-3646,6	541,3	304,1	178,9	-4403,9	-6024,8	-15956,4
	b	4407,3	-136,6	1802,9	554,3	-1876,9	-3380,7	-2744,7	-325,3				
Średnie kursy walut w zł – NBP:													
100 dolarów USA	a	298,37	298,05	293,59	282,79	279,97	283,99	275,00	279,81	272,86	260,42	249,15	247,54
	b	245,37	243,05	228,16	218,52	219,04	216,94	206,74	219,26				
100 euro	a	387,87	389,58	388,69	381,92	378,24	380,79	376,85	381,00	378,99	370,52	365,56	360,42
	b	360,80	358,25	353,74	344,44	340,69	337,60	326,00	328,84				
Handel zagraniczny w mln zł													
eksport	a	29591,6	29800,9	34261,5	30665,1	32077,8	32169,4	31487,5	31682,3	33712,0	37949,7	35139,0	28018,8
	b	33127,4	35093,4	33694,8	36823,8	31875,7	33782,1	32007,6	.				
import	a	34425,0	33553,3	40308,0	36233,8	37771,0	38482,2	38662,5	35653,3	39623,0	43880,5	41968,5	36267,3
	b	38432,7	40534,6	41121,3	43067,6	38746,0	40431,8	38841,8	.				
saldo	a	-4833,4	-3752,4	-6046,5	-5568,7	-5693,2	-6312,8	-7175,0	-3971,0	-5911,0	-5930,8	-6829,5	-8248,5
	b	-5305,3	-5541,2	-7426,5	-6243,8	-6870,3	-6649,7	-6834,2	.				

¹⁾ Łącznie z obowiązkową składką na ubezpieczenia społeczne. ²⁾ Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ³⁾ Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne dla Unii Europejskiej

Wyszczególnienie	PKB		Handel zagraniczny				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^{a)}		Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych		Produkcja przemysłowa ^{b)}	
			eksport	import	saldo							
	2007	II kw. 2008 ^{a)}	I-VI 2008			I-VI 2007	VII 2007	VII 2008	VIII 2007	VIII 2008	VII 2007	VII 2008
	zmiana w % w ujęciu rocznym				w mld euro		w %		zmiana w % w ujęciu rocznym			
UE-27	2,9	1,6	7,1	6,8	1,9	4,2 ^{c)}	3,7	-1,3 ^{c)}
Strefa Euro-15.....	2,6	1,4	7,4	7,3	1,7	3,8 ^{c)}	3,9	-1,7 ^{c)}
Austria	3,1	2,2	7	8	0,5	0,9	4,4	4,2	1,7	3,6 ^{c)}	4,3	.
Belgia	2,8	1,9	4	10	0,4	8,8	7,3	7,1	1,2	5,4	5,0 ^{c)}	.
Bułgaria	6,2	.	25	27	-4,9	-3,7	6,9	5,3	9,3	11,8	12,9 ^{c)}	2,0 ^{c)}
Cypr.....	4,4	3,9	0	17	-2,9	-2,4	3,9	3,7	2,2	5,1	6,3 ^{c)}	.
Dania	1,8	1,3	10	9	1,5	1,1	4,1	2,3	0,9	4,8	-1,1	1,1
Estonia.....	6,3	-0,7	5	-4	-1,3	-1,7	4,4	4,0	6,1	11,1	6,3	-5,2
Finlandia.....	4,5	2,4	4	6	2,9	3,3	6,9	6,3	1,3	4,6	2,8	-1,3
Francja.....	2,2	1,1	5	10	-31,9	-19,6	8,2	7,3	1,3	3,5	4,3	-2,8
Grecja	4,0	3,5	0	-4	-18,1	-19,4	8,2	.	2,7	4,8	3,9	-1,4 ^{c)}
Hiszpania.....	3,7	1,8	6	8	-50,2	-45,0	8,2	11,0	2,2	4,9	1,1	-4,4
Irlandia	5,3 ^{c)}	.	-6	-2	13,0	15,0	4,6	5,9	2,3	3,2	12,8	-4,3 ^{c)}
Litwa	8,8	5,5	34	25	-2,7	-2,6	4,1	4,6	5,6	12,2	12,2	3,7
Luksemburg.....	4,5	.	7	7	-2,0	-1,9	4,1	4,2	1,9	4,8	-2,6	7,5 ^{c)}
Łotwa.....	10,3	1,0	18	2	-2,1	-2,5	6,3	5,7	10,2	15,6	2,2	-6,9
Malta	3,7	3,3	-10	4	-0,6	-0,5	6,4	5,7	0,6	5,4	.	.
Niderlandy	3,5	2,8	11	11	21,8	19,7	3,2	2,6	1,1	3,0 ^{c)}	2,8 ^{c)}	-1,2 ^{c)}
Niemcy	2,5	1,7	7	7	103,2	97,0	8,4	7,3	2,0	3,3	5,6	-0,5
Polska	6,6	6,1	18	20	-11,1	-8,4	9,5	6,8	2,1	4,4	8,5	3,9
Portugalia	1,9	0,7	4	11	-11,0	-8,8	8,2	7,5	1,9	3,1	1,8	-0,5
Republika Czeska .	6,5 ^{c)}	4,6	19	18	2,8	2,0	5,3	4,3	2,6	6,2	9,0 ^{c)}	0,6 ^{c)}
Rumunia	6,0 ^{c)}	.	18	15	-10,8	-9,7	6,3	.	5,0	8,1	6,3	3,0 ^{c)}
Słowacja	10,4	8,0	20	19	-0,5	-0,6	11,2	10,3	1,2	4,4	17,3	1,9 ^{c)}
Słowenia.....	6,1	5,1	11	15	-0,8	-0,3	4,8	4,2	3,4	6,0	6,5	-4,6 ^{c)}
Szwecja	2,7	0,9	8	10	7,1	7,6	5,9	5,6	1,2	4,1	6,9	0,6
Węgry	1,3	1,7	13	11	0,5	-0,2	7,3	7,6	7,1	6,4	9,3	-1,7
Wielka Brytania....	3,1	1,4	-1	-2	-61,1	-65,1	5,3	.	1,8	.	0,2	-1,4
Włochy	1,5	-0,1	6	6	-7,2	-7,4	6,2	.	1,7	4,2	0,4	-3,2

^{a)} Dane wyrównane sezonowo.

^{b)} Dane wyrównane dniami roboczymi.

^{c)} Prognoza.

Źródło: Eurostat – stan na 23.09.2008 r., GUS.